

issue. I would like to tell them what is going on. Let them prepare themselves and tell us what steps they are going to take on this issue. For the assistance of the Government I would like to put straight questions with a claim that Muslims under the backward Communities namely, Darzi, Pategar, Luhar, Sutar, Sonar, m dari, under the Backward Caste—Dhobi, Phoolmali, Pholani, Kasi, Kunli, Dhansar and under Backward Tribes I claim Muslims as Takari, Chaparbundh, Darvesu. These are the castes coming under the Muslim Communities. I want categorical answer from the Government as to what is its opinion about these castes which come under Muslims.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, now the hon. Member Sri Azeez Sait has explained the position. After this let not the Hon'ble Education Minister say that it pertains to the Minister for Backward Classes. If the presence of other Minister is also necessary let that Minister be asked to be present here because if the Education Minister after hearing us say that it doesn't pertain to his department what is the use of explaining the subjects here?

MR. SPEAKER.—You have now explained the subject. We shall have it on 21st.

Now I call upon the Hon'ble Minister for Food and Civil Supply to commence his reply on the demand.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion and Voting of Demands for grants for 1982-83 Demand No 20.

† **SRI MANIK RAO PATIL** (Minister for food and Civil Supplies).—Sir, I am grateful to the hon. Member Sri Ramdev, Sri Gangadharan, Sri Rajasekharan, Sri H. D. Devegowda, Sri Bommai, Sri Kapu Sanjeeva Shetty, Sri Pampapathi, Sri D. T. Ramu and other friends for having participated in the demand pertaining to Food and Civil Supplies. Sir, senior Hon'ble Members Sri S. R. Bommai and Sri H. D. Devegowda have made speeches about the enforcement of levy order, which I would deal with a little later.

At the outset, I will try to deal with various points and issues raised by the hon. Members in detail and I will try to explain the Government stand and thinking on the various points. Hon. Member Sri Ramdev in his debate very critically explained that during the last 35 years Congress Government has bitterly failed in solving the food problem and even today we find about 50% of the population of this country are not in a position to

get foodgrains at a reasonable price. Sir, I cannot agree with this view expressed by hon. Member. In fact it is the sagacity and wisdom of the Congress Government in the last 35 years under the leadership of Smt. Indira Gandhi who, sensing the gravity of the situation, bestowed thoughts as to how to accelerate the food production in this country and how to meet the growing demands of the essential commodities. Sir, I will try to reveal certain statistics which will explain to what extent the country has progressed during the last 35 years. If we take the Food Production in the year 1950-51, for example rice, total production in the year 1950-51 it was 22,058,000 tonnes whereas in 1979-80 this production has gone upto 42,190,000 tonnes, wheat 68 22.000 tonnes in 1979-80. Jowar 6,25,000 tonnes and it has reached to 11,320,000 tonnes in 1979-80. Gram 38,23,000 tonnes to 3,280,040 tonnes. Tur 18,13,000 to 1 740,000 tonnes and other pulses 3,561,000 to 3,350,000 tonnes. So, Sir, this shows the total increase of the production in the country, and this will give the entire picture to show to the hon. Members to what extent the Congress Government has achieved progress in the food production. Likewise, the corresponding production in Karnataka in 1956-57 food production was 33.31 lakh tonnes, in 1960-61 it is 39 30 lakh tonnes, 1965-66 35.45 lakh tonnes, 1970-71 57.46 lakh tonnes, 1975 70.44 lakh tonnes, 1980 57.75 lakh tonnes and in 1981-82 67.77 lakh tonnes. So, Sir this will reveal the food production during the last 35 years of the Congress regime. During this period we have achieved considerable production so far as food production is concerned. Hon. Member also referred to the rise in prices of various food grains in this State. Again, on this count also, I do not subscribe my view with the hon. Member. The Statistics furnished by the Bureau Economic and Statistics, reveal that prices have come down during the last one year. Sir, if we go through the wholesale price index in April 1981 Coarse Rice was Rs. 225.75 paise per quintal and it has reached Rs. 252.30 paise per quintal in March 1982. There is a slight increase of 10.21%.

10-30 A.M.

Wheat - from Rs. 224.57 in 1981 to Rs. 245.73 in 1982 March, i.e., a slight increase of about 10.5%. Jowar, in April 1981 it was Rs. 173.36 and it has come down to Rs. 171.38% per quintal, i.e., - 4.2%. Likewise, Bajra 2.10% Maize 2.11%, Bengalgram 12.53%, Turdal 0.56%, greengram 16.45%, blackgram 4 5%, gur 41.9% groundnut oil 3.31%, sugar - open market 26.35%. This is a sufficient indication to show that from 1981 March-April to March 1982, the price trend is constantly showing a downward trend. So also

sir, he stated that this Government has utterly failed in preventing black-marketing by encouraging hoarders and without taking any action against them. Perhaps, he has not gone through the records to see that this Government is determined to put down all sorts of black marketing in the State and if we go through the action taken during the last few months, it will explain by itself to what extent the Government has made serious efforts to put down the black-marketing and hoarding. During 1980 we have conducted 1,401 raids, during 1981, 3,575 and during 1982 upto April we have conducted 258 raids against black-marketeers and hoarders. The number of persons arrested during 1980, 1026, during 1981-1591 and during 1982 upto April 94. Number of cases filed : During 1980-729, during 1981-1,115 and during 1982 upto April - 75 cases. Number of cases decided : during 1980-28 ; during 1981-94 cases and during 1982 upto April 39. Number of persons convicted by the Court : During 1980 about 65 persons, during 1981 - 204 persons and during 1982 nil. Number of persons punished under departmental action. During 1981-27 persons ; during 1982 about 30 persons. Total value of goods seized : During 1982 worth of Rs. 21,20,502. During 1981 Rs. 2,97,62,156 and Upto April 1982 Rs. 32,72,720. So Sir, the Government has taken severe measure to prevent blackmarketing. Incidentally, he also referred that the Government of Karnataka is not making any effort to obtain the Central Food subsidy, which the Government of India is giving on a very large scale to other states. Though you I would like to bring to the notice of the hon. Members that on account of our purchase operation or procurement operation we are not getting any subsidy and elsewhere also in the country, the Government of India is not giving any subsidy. We are getting subsidy only in the form of food-grains at the time of Central allocation. He has also charged that the Food and Civil Supplies Corporation has failed to reconcile the accounts with the marketing societies to the tune of crores of rupees. Sir, it is a fact that large number of reconciliation of accounts are still pending. But, during the last few months we have made honest efforts to reconcile the entire accounts and we held a number of meetings with the Departmental officers of the Co-operation Department and they have come to a certain conclusion. I hope very shortly they will be in a position to settle the accounts, within a period of about 3-4 months. He also took serious exception about the preparation of costing sheet and alleged that a number of unnecessary items have been included in the costing sheet which is heavily inflated and thereby passing the burden on consumers. I do not want to involve in the Debate, but I have taken serious note of it. After all, the costing sheet has to be

approved by the Food and Civil Supplies Department and this is not the first costing which is prepared by them. On the other hand, it has come into operation over a period of years. However, after sensing the feelings of the Members we will examine the whole issue afresh and before approving the costing sheet, we will try to see to what extent we can curtail such expenditure. He also charged that the administrative charges have been unnecessarily levied, and on account of establishment charges of the Food and Civil Supplies Corporation, as well as Food Department, the prices have gone high. Sir, this also is again same thing ; this practice is being continued since a very long time. Now, we will examine this aspect and see to what extent we can reconsider this issue. He has also suggested that instead of putting administrative charges only on food articles, it has to be spread over other essential commodities like kerosene, oil, sugar etc. Sir, in this regard I would like to explain to the hon. Members that prices of some of these commodities like sugar, kerosene, palmoline oil etc., are fixed by the Government of India, and the State Government has absolutely no say. Therefore, we cannot think of levying any administrative charges on these commodities. In respect of other commodities like maida, soji, atta which are procured by the State Government and which are within the purview of the State Government, the state Government is levying administrative charges on these articles. He has also referred that the Corporation has incurred a loss of about Rs. 13 crores during 1978-79 and during 1975-76 also there were huge losses. Sir, it is far from truth. Probably the hon. Member, has based his argument on the remarks made by the Public Accounts Committee. In this regard I would like explain that in a big operation like this, and in any organisation in its infant stage, where we have got shortage of staff and for various other reasons, these lapses are bound to take place before reconciliation of figures.

As a result of want of either stock certificate, want of submission of the bills or for other reasons these figures are appearing every year in the newspapers. But, actually it is neither a loss nor misappropriation. I would like to clarify this doubt since the Public Accounts Committee themselves have accepted and given some more time to see that all these accounts are settled and submitted again for the scrutiny of the Committee. Therefore, I do not think that it is necessary to elaborate anything more on this score.

Sir, the hon. Member has made one serious charge about the defalcation and shortages found in Shimoga to the tune of Rs. 296 lakhs. It is a fact that during the year 1975-76, a huge amount of money has been advanced to a number of rice mill owners for the

procurement operation and ultimately this amount remained with these millers. There are about 19 rice mill-owners involved in these shortages and non-delivery of stock to the Corporation. A total quantity of paddy due from them is about 66,886 quintals. A further quantity of 15,580 quintals of rice is also due from them. All these cases have been referred to the Arbitrator. The reference was made in April, 1981 to the Arbitrator, Dr. Thimmaiah, the present Managing Director of the Karnataka Dairy Development Corporation. The entire matter has become complicated in view of the cases filed by the millers against the Corporation. An injunction has been obtained in the matter and the matter is being dragged on from year to year. Recently, the Managing Director and the General Manager of the Corporation have gone to Shimoga and met some of the Millers. As a result of their efforts, two mill owners i.e., (1) Sri Siddheshwara Rice Mill and (2) Rabbani Rice Mill have agreed to deliver 18,300 quintals of paddy after hulling the same. We have already convened a meeting of all the millers wherein the entire matter would be discussed and the possible solution would be arrived at. Sir, we are making an honest effort to recover the entire amount due from these millers. The Public Accounts Committee have observed in their report that there is an outstanding amount of Rs. 296 lakhs. We have identified the area as to where it is pending and we are taking necessary action in the matter to recover the money and clear off the accounts.

The hon. Member Sri P. Ramdev mentioned that the Government has fixed a target with great fanfare but unfortunately it has never reached its target. In this connection, I would request him to just go through the past figures. I am sure that he will be convinced that we had fixed up a realistic target. In fact, in the year 1973-74 we had fixed the target at 2,50,000 tonnes and the collection was 1,73,987 tonnes which comes to about 69%. In the year 1974-75, 2,75,000 was the target and the achievement was to the extent of 68%. In the year 1975-76, we fixed the target at 2,80,000 tonnes and we have achieved the target to the extent of 93%. In the year 1976-77, the target fixed at 2,50,000 and the achievement was to the extent of 39%. In the year 1977-78, we fixed it at 1,90,000 and the achievement was only 34%. In the year 1978-79, we fixed the target at 2,50,000 and we could achieve it to the extent of 56%. In the year 1979-80, the target was set at 2,00,000 and the achievement was 49%. A target of 2,80,000 was fixed for the year 1980-81 and the achievement was 44%. In the year 1981-82, we had fixed the target at 3,60,000 and we were able to achieve to the extent of 61%. From these figures, it is crystal clear as to how we are pro-

gressively achieving our targets from year to year. In fact, before fixing the target, we are taking a realistic approach. On the basis of past records, we are fixing the targets. The total production of foodgrains in the State is about 22 lakh tonnes out of which we have succeeded in producing to the extent of 61%. Sir, Andhra Pradesh which is supposed to be the 'Rice Bowl' in this country their collection of foodgrains is about 10 lakhs only though their total production is about 63 lakh tonnes. Even if we go through the All-India average, the procurement of Andhra Pradesh never exceeded 10%. Therefore, it cannot be said that the Government of Karnataka has failed in achieving the target while collecting the levy.

The hon. Member further mentioned Sir, that Bangaloreans are not getting adequate quota of foodgrains. This is far from truth. If he goes through the allotment and off-take of last few years, he will be in a better position to know whether the Civil Supplies Department has succeeded in meeting the requirement of the people or not.

Sir, I give the exact position which is as follows :

Commodity	Year	Allotment (in tonnes)	Offtake (in tonnes)
1	2	3	4
Rice	1980	1,91,445	74,693
"	1981	3,65,810	2,63,897
"	Upto March 1982	92,845	67,689
Wheat	1980	87,310	21,238
"	1981	30,000	27,431
"	Upto March 1982	9,000	8,173
Sugar	1980	1,56,394	1,56,394
"	1981	1,70,618	1,65,306
"	Upto March 1982	42,515	41,638
Maida	1980	4,836	4,836
"	1981	1,43,632	81,315
"	Upto March 1982	29,247	20,326
Soji	1980	1,207	1,107
"	1981	40,800	25,597
"	Upto March 1982	8,172	6,610

This shows that at no time there was any short-fall with regard to the commodities supplied by the Civil Supplies Department. Therefore, the argument that Bangaloreans are not getting sufficient quota is rather untenable which cannot be accepted. He has also suggested to the Government to secure more Pamolein oil. It is subject to the allotment from the Government of India. We are making sub-allotment to various Districts in Bangalore city also. This oil is the one commodity wherein till today we have not overcome the difficulty. This time we are taking some serious efforts to request the Government of India to increase the necessary allotment. In case, they do not find sufficient stock with them for making allotment, we are going to demand them to allow us to import the same under the open general licence. We will see how far we will succeed in our efforts. I assure the hon. Members that the Government will take all serious steps to meet the requirement of edible oil in this State.

(MR. DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR)

Incidentally he also mentioned about the shortage of cattle-feed on account of the Government's reluctant policy to enforce a control on the bran. In fact while fixing the price of wheat and wheat products on the representation of the Millers we were also inclined to take a decision to bring this bran also under control. But meanwhile we received a telex-message from the Government of India which I will read here and which is self-explanatory.

‘Refer to Circular letter even No. dated 19th and 20th Feb. 81 in which all States were required to workout revised ex-mill and retail price of all the wheat products adopting a milling margin earlier prescribed.

Para two : Vide Telex even No. dated 27 March. States were required to revise the price keeping in view the increased issue price of wheat for mills at the rate of Rs. 155/- per quintal.

Para three : Matter has been further examined in the light certain representations received in partial modification of the instructions referred to above. It has now been decided that prices of only Maida and Soji should be saturately revised as pre ent while those of resultant Ata and Bran need not be included in the price control schemes pending a review by the Government of India of the milling margins to be allowed to Roller Flour Mills. State Governments who have not yet fixed ex-mill and retail prices are once again advised immediately fix up prices of Maida and Soji. Central Govern-

ment concurrence put to the price of Maida and Soji may be assumed and prices notified under intimation to Food Department expeditiously. "Khadya Udyog".

This is the reason why we had to drop the idea of bringing bran under control. He also referred to the 2,000 tonnes wheat quota being maintained by the Minister as 'discretionary quota'. It is unfair and it leads to favouritism, he said. In this regard I would like to mention here that to meet the un-foreseen situation and whenever situation arises, Government thought it better to hold some stock of all commodities at the disposal of the Government and accordingly Government issued a Circular on 24th April 1981. According to it, the Government has reserved 2000 tonnes of wheat quota, 500 tonnes of Maida quota, 500 tonnes of Soji, 500 tonnes of Ata, Sugar 2% out of the allotment of the State and Palmolein oil tonnes. Time and again Government were receiving representations from various organisations and individuals for special allotment with regard to meeting the food commodities on special occasions. Therefore we have taken this decision.

11-00 A.M.

The R.S.S. people wanted certain commodities for their All India seminar. Government allotted certain quantity out of its discretionary quota. We have allotted 30 quintals of rice, 5 bags of sozi, 400 kgs of Palmolein oil to the R.S.S. seminar. For the All India Youth Congress, we have allotted 3 quintals of rice, 2 bags of sozi, 100 kgs of Palmolein oil. For a state level training camp of R.S.S. we have allotted 210 quintals of rice only. So also, for Janatha Party convention we have allotted certain quantity. We have allotted to them about 100 quintals of fine rice, 500 liters of kerosene and about 15 quintals of sugar. To religious institutions like Sringeri Math we have made substantial allotment. Some functions took place at Ramanagaram during the time of Urs. There also we have allotted some quantity. It is solely for this purpose that we are maintaining this discretionary quota. There is no malafide intention behind this. If the hon. member Sri Bommai also requests for allotment of any quantity, Government will not hesitate to allot the same. Sri Gangadharan also raised a number of issues and some among them were based on the facts referred to in the Public Accounts Committee, about which I have already explained. I need not elaborate on those points again and again. Sir, he has referred another case of paddy missing from Nanjangud rice mill. Sir, it is a fact that some paddy which has been procured on behalf of the Government held by the Co-operative Society and Co-operative

rice mill is missing and Government has taken necessary steps to deal with this issue immediately. Sir, fact of the case is that shortage found in T.A.P.C.M.S. Nanjangud was 5271.66 quintals and in case of Gaggeswari Shortages are 5853 quintals of paddy. Both the societies had entrusted the hulling work to Abdul Ghani Rice Mill. T. Narasimpur, Mysore District. Immediately after the shortages came to the notice of the Government, physical inspection has been done. The sub-agency of both the societies had been terminated. The remaining paddy with the T.A.P.C.M.S. Nanjangud has been transmitted to the other centre. In case of Gaggeswari Society, the premises of Abdul Ghani Rice Mill was raided by the police. 4.179 bags of paddy was seized and handed over to the K.F.C.F.C. authorities. The services of the District Manager, Mysore Civil Supplies Corporation, and the services of two inspectors have been terminated. Criminal complaint has been filed with the police authorities in T. Narasimpur. The matter is under investigation. Therefore, Sir, we are not lagging behind in taking prompt action. We have succeeded in recovering a portion of paddy which was missing and the same has been transported to Bangalore. Sir, Sri H. Gangadharan stated that Government should open more fair price shops in rural and urban areas to facilitate the card holders. In this regard I would like to say that before opening a shop we have to see the availability of cards to an applicant. Unless he gets about 500 ration cards the shop cannot be viable and he cannot maintain the distribution work properly since he will not get any margin. Therefore, there is no scope to open any more fair price shops unless the allotment of foodgrains from Government of India substantially increases. The 20 Point Committee at the state level while reviewing this aspect has suggested to increase the shops upto 15,000. Therefore, now again another 610 shops have to be opened. He also emphasised that due share should be given to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates and also shops should be opened in harijan bastis. Sir, really speaking we do not recognise any bastis as such on the basis of caste as that will be against constitutional provisions. We have taken due precaution to see that number of candidates belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes are accommodated while giving licence for fair price shops. Out of 14744 shops in the entire State we have allotted about 209 shops to the Scheduled Castes candidates and about 56 shops to the Scheduled Tribe candidates.

He also questioned the propriety of the Government for preparing the costing sheet and increasing the issue price to the extent of 48 to 53 per cent. This I have already explained while

I was referring to the point raised by hon'ble member Sri P. Ramdev. Sri H. Gangadharan also pointed out that procurement policy is not announced well in time as result, lot of inconvenience was caused and thereby Government is losing substantial paddy which it could have easily procured without any difficulty. Sir, in this regard I would like to add here that except in Mangalore where the monsoon set a little bit earlier, in the rest of the State arrival of paddy in the market is only in the month of October and as far as announcement of Government's levy policy is concerned, we have announced in the month of November. It cannot be construed as much delay, and I don't think this aspect requires to be re-examined. Every care would be taken to announce the policy as early as possible. He has also referred that in a number of districts although the essential commodities are being shifted from the whole-salers, it is not reaching the villagers. I think, to some extent we are also getting a report here and there. But, the situation is not so much alarming as Hon'ble Member has explained. That is why the Government has taken a decision as per the re-oriented 20-Point economic programme to provide a mobile unit to take up essential commodity in the remote corner of each taluk and this year in a number of districts we have already introduced this scheme. In regard to revised 20-point economic programme, efforts are being made to supply food-grains and other essential commodities to the interior Villages. The Deputy Commissioners have been addressed to take necessary action in this behalf. So far 12 Deputy Commissioners have taken action to provide a mobile unit for public distribution system in one taluk of their respective districts. The inability of co-operative societies in Gulbarga and Kolar districts has come in the way of implementing this scheme in the remaining districts. The Karnataka Food and Civil Supplies Corporation will operate the mobile unit in such of the districts. Government of India of being addressed to consider giving loan or loan subsidy to the co-operative societies to take up providing a mobile unit and other essential commodities so that this scheme is introduced in all the taluks of the district. This will help to clear out the difficulty which we are at present facing in the remote villages and I think after the introduction of the mobile unit in each district, probably we may be in a position to provide better facility even to the distant village of that district.

Sri K. Sanjeeva Shetty while participating in the debate has expressed his anxiety that a large number of TAPCMs in South Canara have not yet settled their accounts and he desired that early action should be taken. I assure the Hon'ble Member to make all serious efforts to clear off the pending accounts very shortly. He also

referred that one society in Coondapur TAPCMS, is doing a very good job for taking the essential commodities to the door steps of the farmers and people residing in the taluk. Through you, I compliment that society and also the Hon'ble Member for taking the keen interest in the distribution work.

Hon'ble Member Sri Pampapathi has suggested that Government may take to monopoly trading in the food-grains. I am sorry to state that this subject is beyond the scope of my debate. It is rather a national policy which has to be discussed at the proper forum and the Government of India has to take a decision in this regard. That would be more appropriate. So far as we are concerned, we will have to talk within the frame-work of the existing policy and guide-lines given by the Government of India from time to time. I think within the existing policy we are trying our best to accelerate the public distribution system and to see that due care is taken to see that essential commodities and basic necessities reach all sections of the society, particularly the weaker sections, down-trodden and farmers.

Sir, senior Member Sri H. D. Deve Gowda has raised one relevant point that farmers should be given a remunerative price and Government should have a realistic approach whether the Agriculture Prices Commission has fixed up the reasonable price or not. It is immateria that the State Government should take necessary step to give the farmer a reasonable price. I am one with Sri Deve Gowda to express my concern with the plight of the farmers. Mere expression of our sympathy is not going to help the farmers to mitigate their miseries and problems. In the entire society and the Government a sort of national concensus should be developed and it should be made as a national issue, as to how we can overcome the existing disparity which we are finding in the society, as to why the farmers are being given a raw deal so far as the system of remunerative prices is concerned. In the country there is the Agriculture Prices Commission in which the experts, economists and the representatives of farmers join together and take a decision in fixing the minimum price keeping in view the long-gange guarantee for the farmers and then come to the conclusion and at a certain time announce their policy. I think neither we have got any say nor we can contemplate to create another forum for fixing the prices. Therefore, I am sorry to accept the view expressed by the Hon'ble Member Sri H. D. Deve Gowda who has insisted for fixing the price of paddy on ad-hoc basis for fine rice at Rs. 1-50, medium rice Rs. 1-30 and coarse rice Rs. 1-30. But, I sympathise the farmers who really deserve to get better rate since the cost of production has gone up. But the Government of Karnataka can do very little in this regard.

As far as the Government of Karnataka is concerned, we are doing our best to do something within our limits and within our purview. That is the reason why this year, in addition to the price fixed by the Government of India, we have paid Rs. 10 as a sort of bonus, even at the cost of incurring displeasure of the Government of India. He also stated that though the Government is telling now and then that permits for hulling farmer's paddy is being delivered at the doorsteps, it is far from truth and that they are harassed at the hands of Village Accounts who directly come into contact with them. He even went to the extent of stating that there is basically corruption. I would like to make it clear that with all sincerity the Government of Karnataka made honest efforts that farmers should not be harassed. That is why, on 3rd December 1981, the Government issued a circular to all the Deputy Commissioners, the contents of which I will read. This is a portion of the Circular.

“As you are aware that according to Clause 3 A (1) of Karnataka Rice Procurement (Levy) Order, 1981 every grower and the agricultural labourer are permitted to hull three quintals and one quintal of paddy respectively every month and you were requested to see that necessary permits are issued to their doorsteps through the Village Accountants. Many have represented to me that it is not economically viable for hulling 3 quintals of paddy particularly in Malnad areas where the paddy is to be par-boiled before hulling. Similar representations have been received from other district also. Hence it is decided to allow the farmers/agricultural labourers to hull their admissible quantity once in 3 months and accordingly you are requested to issue permits for hulling once in a quarter to avoid any hardship to the grower or agricultural labourer. Please note that the quantity admissible under the order is not exceeded i. e., cultivator 3 quintals and agricultural labourer 3 quintals.”

We have made honest efforts to see that the farmers are not harassed. But, in a democratic society when Government enforced any order, responsibilities lies with not only the Government but also the people at large and particularly the elected representatives who hold equal responsibility to see that the sanctity of the Government order is maintained. People who implement the orders should also be taken to task at all levels. Vigilant eye should be kept on them also.

Now I am coming to the sensitive issue of existing levy policy which has been debated here by a number of hon. members and almost all of them are unanimous in explaining the demerits of this policy. Sir, I would like to make the position clear before advancing my arguments for or against. Till last year only grower levy was in operation. Mean while the Government of India sent a telex message which I will read here for the benefit of hon. members.

“Procurement price for common variety of paddy for 1981-82 kharif season at Rs. 115 per quintal has since been announced. In the context of need for maximising procurement of rice, question of imposing and collecting mill levy at adequate levels by all state Government assumes special importance. States are accordingly advised to formulate draft levy orders bearing following points in mind.

1. The percentage of levy should be maximum consistent with need to maintain open market availability and stability of prices.
2. As mill levy ensures timely collection of rice in sufficient quantities, states should impose mill levy if not already done. Apart from levy on Millers, States may impose levy on wholesalers also as is prevalent in some States. Such levy on wholesalers has stood test of time.
3. It is necessary to ensure that Millers do not avoid levy in the garb of custom milling as the latter is exempt from levy. May include a clause that no miller shall undertake custom milling of paddy without obtaining permit from competent authority for quantity stipulated in the permits.
4. There is no objection to inclusion of clause exempting public agencies like Food Corporation of India and State organisations from levy obligation but this exemption should not apply to cooperative Mills.
5. Necessary provision for prior approval of Central Government for increasing or reducing levy liability may be made.
6. Adopting Central Government specifications would ensure smooth procurement operations and take over of rice for central pool. Where any departure in specifications is contemplated prior approval of Central Government may be

obtained. Also necessary to ensure that specifications are built in either levy orders or provided in separate orders.

7. While fixing levy percentage states should also lay down out turn ration for each variety of paddy to ensure that levy is not evaded by Millers. States advised to enforce verification of actual quantities of paddy produced by Mill and the rice procured by Milling out of the paddy to ensure that the quantity of rice is in accordance with out turn ratio fixed in relation to the paddy procured by the Miller. Merely relying on registers maintained by Millers will not be wise.

8. State Government may reserve powers in the order to direct any rice Miller to convert paddy held by State Government or their agent into rice.

9. If in the prevailing situation there is possibility of paddy coming to market being purchased and moved out of State by private trade with a view to frustrating procurement effort there need be no hesitation to provide for levy on paddy moved out of the State.

Draft orders may be sent to Central Government, for concurrence before 1st October 1981 positively.

In the light of this telex message, the Government constituted a Cabinet Sub Committee consisting of the Finance Minister, Corporation Minister and myself and the additional Chief Secretary and Chief Secretary as members. After going through the entire aspect of the levy collection, keeping in view the tele message, the Sub Committee came to the conclusion that in addition to the grower levy, the Miller levy also has to be enforced. Then, the Cabinet approved the decision in toto and consequently we have this existing policy in operation. I do not know and still I am unable to understand what exactly is causing inconvenience to the farmers. But after sensing the feelings of the members, I am compelled to come to the conclusion that though there is nothing wrong basically in this policy, certainly there is some defect at least in the enforcement aspect of this policy. I have an open mind. However, I have already given assurance to this House before announcing the levy policy for the year 1982-83. I will take into my confidence hon. member and I will call for a meeting and discuss the entire issue threadbare and take decision.

11-30 A.M.

Therefore, Sir, I do not think theirs anything to say on this issue. Very shortly I will convene a meeting and discuss the whole issue. With these few remarks and my explanation on the points raised by the Hon. Members, I compliment the Department and the Food and Civil Supplies Corporation in settling the accounts which were pending for years together and it was a hell of the time for the Minister concerned to reply in this House. We have at least now reached certain stage and I am hopeful that in another four or six months the entire accounts of the Food and Civil Supplies Corporation will be settled. If required by creating a special cell within the Secretariat or in the Department, I will see the entire accounts are settled and I compliment them because they are taking lot of pain. With these few words I thank the chaun for having given me an opportunity to explain to this House as to how my Department is functioning and I request the Hon. Members, through you Sir to grant the demands but before them Pertaining to the Food and Civil Supplies Department. Thank you one and all.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷನ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೮ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶರಣ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಕೆ.ಜಿ. ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ೮ ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ದಾಸ್ತಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೫ ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ೬ ಕೆ.ಜಿ. ಆದರೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಫಾರ್ಮ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇನ್ ಫಾರ್ಮ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ದಿಸ್ಕ್ರೀಪನರಿ ಕೋಟಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಾಂಪಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಯೂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಕೋಟಾ ಏನಿದೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬ್ರೀಫ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲಿ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ, ಮೈದಾ, ಪಾಮಾಯಿಲ್ ಎಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೇವಿ ವಸೂಲ್ಪಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಮಿಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ? ರೈಸ್ ಮಲಿನವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ನಂಟಿಸ್ಸಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ಯಾರು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮೇಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಅವರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೂ, ಆ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಡಿಟರ್‌ಆಯಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದು ಪಾರ್ಟೀಜನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಫ್ರೋಡ್ಯೂಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಫ್ರೋಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾತೆಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಫ್ರೋಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬಹುದೇ. ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಎಷ್ಟೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಲೋಕಲ್ ಆಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಫ್ರೋಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ನಾವು ಲೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ

ದವು, ಮಿಲಿಟರಿಗಳು ಏನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಎಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಂದಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಲೇವಿ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನೇನು ಹೇಳಿ ದವು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಎಲ್ಲ ಹಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ಯರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಲೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಮುಂದಿನ ಲೇವಿ ಪಾಲಿಸಿ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ವಿಶ್ವಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರ ಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಎಡಿಬಲ್ ಆಯಿಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವ ಕಾಶ ಇದೆ. ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಚಾಸ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳ ಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಾನಾ ತರಹದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ಸಿಡ್ಡೆಸ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಪೆರೈಟಿಯ ಆಯಿಲ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಅನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಫರ್ಟಿಲೈಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗತವಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

My immediate concern is how to meet the immediate requirement of the people. For that, I have suggested some of the solutions and I will see to what extent I will succeed in it. ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವವರ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರು. It is a matter of rather very vital issue. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಸಮಾಜದವರು. Punishment should be given in proportion to the crime ಅವರ ಪೋಟೋ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ಕಿವಿ ಕೈ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಪುನಃ ಬಂದು ಸಾರಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ರೂಲ್ಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಪೋಟೋವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ನಿಮ್ಮ ಮಾಖ್ಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟೀಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಂ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ಆ ಪೋಟೋ ಬೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಟೋ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ಯರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾಖ್ಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರು ಎಂದರೆ to the extent to which the gravity of the black-marketeers are there, whether we can think of even published the photo ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಏನಹ ಅವರ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. It is a vital issue and has created a sort of national debate. ರಾವೇದೇವ್‌ರವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥದ್ದು ಬರಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮಿನ್ ಮಾಡೋಣ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿ ನಮಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಮಿನರಿ ಕೋಟಾ ದಲ್ಲಿ ಕರೆಪ್‌ಪನ್ನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅನುಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಆಪ್ತು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಮೈದ-ರವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ನಾವು 71 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಎಂದು ಬಂದು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. in extra-ordinary situation where we are getting some application and representations stating that they cannot meet their requirement made by the Government out of the public distribution system, there, we are allotting. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್‌ವೆನ್ಷನ್

ರೊಲ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಕಿಲೋ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಚ್ಛಿಂಶ ರೇಷನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ i is rather a big constitutional responsibility and with the situation prevailing in the country and the physical availability of foodgrains with the Government, whether we can think of adventuring un such a Venture or not, I cannot, say. However, in as some States like West Bengal and other places in the country this is existing. But as far as Karnataka is concerned, we are not considering that issue at all at the moment.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ. ಹಿಂದೆ ೬ ಕಿಲೋ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆ.ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ there is certain logic behind it. ರಾಮದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ಲೇಟ್ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ. ಸಕ್ಕರೆ ಮೊದಲು ೫ ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದು ಎರಡು ಕೆ.ಜಿ. ಇದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವನುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, there is an additional point. The Hon'ble Minister thinks that food habit differs from place to place and those people who are put in hard labour must be able to get more. That I agree. But the situation in Bangalore is not very different from the situation that is existing in KGF or Mangalore. As you go by index consideration, the people working both in Central and State industries are larger in population and they are also dependent on fair price depots and it is better they get a little more than what they are being given now. There is some logic in it. If you don't give sufficient quantity of food grains through fair price depots they are compelled to buy in the open market and the open market seller will take the advantage. That also should be taken into consideration. This work to the disadvantage of the common consumer. When once the goods are not available through fair price depots they are compelled to buy in the open market at a higher price. These are all some of the considerations which must weigh with the Government in increasing the quota of supply of foodgrains to fair price depots.

SRI MANIK RAO PATIL.—I fully agree with the hon. member that in certain pockets where the people, by and large put in manual

work, they too need more food grains for their consumption. But till today we have not received any such requests either from KGF or from anywhere else. That is why this practice is going on. If specifically some difficulties are being faced by the down-trodden and weaker sections of the people in the neighbouring area or other places, the Government have no objection to examine the whole issue and try to solve the problems.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ನಾನು ಪುನಃ ಕೇಳಿದರೆ ದಯಮಿಟ್ಟು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಘಡಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ರೀಮ್‌ಲೈನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

SRI MANIK RAO PATIL.—Sir, Probably the hon. member was not present here. That is why I assured on the floor of this House that they have pointed out a number of things in the PAC report and I have gone through them very seriously. No Government can get credit by keeping in pendency so much issues over a period of years to come. We have taken all steps to see that at least by next budget session there should not be any pendency in the department. Probably, the hon. member might be a little bit amused because who knows whether he will be there or I will be there. That might be the reason which has given room for doubt. But I assure him that within a period of four or six months I am creating another Cell to wipe out the entire pendency because it is unnecessarily giving wrong impressions in the minds of the people that something huge pendency is there and crores and crores of rupees are missing. But I would like to say that not a single pie misappropriation or defalcation is there. It is only a book adjustment. Lot of accounts from 1959 until today are pending for want of bills, for want of stock certificates and for want of reconciliation between one department and another department. On account of this, the accounts are pending and huge amounts in one order of crores of rupees are being shown as either unaccounted or under defalcation or under various other heads. Therefore we have taken a decision to take serious steps and our secretary and the Director have conducted a special drive for it. Very shortly we are creating a Cell under some senior officer to see that whole thing is reconciled immediately.

SRI S.R. BOMMAL.—So far as the Minister's assumption is concerned, it is within four months. But after the budget session, as you said, we do not know who will be there. Let us not discuss

about future things. So far as recovery from Shimoga district is concerned, the matter is pending from 1975-76. Three crores of rupees worth of rice you have to get from the Millers. Actually it was given to them for milling and they have sold it. What is the step you have taken and within what time you will recover the amount from them?

SRI MANIK RAO PATIL.—Sir, just about ten minutes back I have explained this. However, again I will explain for the benefit of the hon. member.

We have identified the area where actually our funds have been locked. In the year 1975-76 a huge amount has been advanced to various millers for procuring the paddy on behalf of the Government. There are about 19 private rice millers involved in purchase and non delivery of the stock to the corporation. The total quantity of paddy due from them is about 66,886 quintals. A further quantity 15,518 quintals of rice is also due. All these cases have been referred to Arbitration, the Arbitrator being Dr. Thammaiah, Managing Director of Karnataka Dairy Development Corporation. The reference was made in April 1981. The entire matter has become complicated in view of the case filed by the millers against the Corporation resulting in injunction orders and criminal cases filed against the corporation by some of them. In the process the matter has dragged on for years. Recently, the Managing Director and General Manager of the Corporation have gone to Shimoga and met some of the millers. As a result of the efforts made, two millers viz, Siddeswara Rice Mills and Rabbani Rice Mills have agreed to deliver 18,300 quintals of paddy after hulling the same. So far they have delivered about 1000 quintal of rice. We have also arranged a meeting with all the millers on 24th of this month when the entire matter would be discussed and a solution is arrived at.

Sir, in fact because of this litigation and pendency in the court we could not lay our hands. Anyway I have advised our departmental officers that instead of going for litigations—as long as litigation is there our money will be locked and interest will be more to take some pragmatic view and approach and recover whatever is available there and settle the matter without any dispute and rest of the matter we will settle in the court of law by mutual understanding. Our Officers have taken steps in this regard and we have already held 2-3 meetings and we are in that process. I am confident that we can be in a position to recover major portion of the outstanding amount.

SRI S. R. BOMMALI.—The question is if the millers have gone to the court, Government should expedite for early disposal of the case. No doubt you have rightly pointed at that it should be settled by mutual discussions. That is the way in which Government should take care of that amount. Further, I would like to tell the Government that paddy worth Rs. 3 crores then, was sold for Rs. 6 crores. So, here the question of interest comes which is to be calculated for the last 6-7 years. The interest will accrue on that amount. All these factors should be taken into consideration when the matter is going to be settled. All these complications arose because there was some flaw in the agreement rates and proper care has not been taken while drafting the agreement. Had proper care been taken in the first stage all these things would not have arisen. So, now what I want is you should assure this House that not only amount due but also the interest due or interest accrued so far, should be recovered from the millers.

SRI MANIK RAO PATIL.—Sir We are very much interested to settle this dispute. We have advanced Rs. 3 crores. Our immediate step is to recover Rs. 3 crores. We also look into account the interest amount. But at the same time, I am much more interested about the capital of the Government, for which we are taking steps. And rest of the things will be settled in court according to the merits of the case. But it doesn't mean that we are not interested in recovering the other dues such as interest etc., What I wanted is first we would like to recover the capital which has been blocked. I assure the Hon. Member that I have sensed the spirit behind his argument and I will take necessary steps to recover the amount.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 1,59,96,000 on Revenue Account and Rs. 21,73,03,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Food and Civil Supplies’”.

The motion was adopted and the sums were granted

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet again at 2-30 P. M.

(The House adjourned at Twelve of the clock to meet again at 2-30 p. m.)

2-30 PM

(The House re-assembled at 2-45 P.M.)

MR. SPEAKER (Sri K. H. Ranganath) in the Chair.

MR. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister to move the Demands.

DEMAND NOS. 12, 24, 37, 38, 39 and 40.

SRI R. GUNDU RAO (Chief Minister).—Sir, On the recommendation of the Governor, I beg to move

DEMAND NO 24

“That a sum not exceeding Rs. 54, 61,55,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Police and Fire Services’”

DEMAND NO. 12

“That a sum not exceeding Rs. 3,97,26,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Literary, Cultural Affairs and Development of Kannada’”

DEMAND NO 37

“That a sum not exceeding Rs. 1,71 00,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Election’”

DEMAND NO 38

“That a sum not exceeding Rs. 68,05,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Governor, Ministers and Public Service Commission,’”

DEMAND NO 39

“That a sum not exceeding Rs. 5,83,81,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in

course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of "Secretariat".

DEMAND NO 40

"That a sum not exceeding Rs. 8,81,70,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of "District Administration."

The question was proposed

DEMAND NO 33

SRI M. M. J. SADYAJATHA (Minister for Transport and Minor Irrigation).—

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :
 "That a sum not exceeding Rs. 13,53,00,000 on Revenue Account and Rs. 14,12,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of "Minor Irrigation."

The question was proposed

DEMAND NO. 34

SRI B. B. CHIMMANAKATTI (Minister of State for Major Irrigation).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move ;

"That a sum not exceeding Rs. 70,62,60,000 on Revenue Account and Rs. 179,94,92,000 on Capital Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of "Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects".

The question was proposed

DEMAND NO 47

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law and Parliamentary Affairs and Animal Husbandry) —Sir, on behalf of the Minister for Power, on the recommendation of the Governor, I beg to move ;

"That a sum not.....

SRI S. BANGARAPPA.—I rise to a point of order. I would like to say something.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಯಾವು ಯಾವುದು ಇದೆ. ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಮನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮೂವ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅವರು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವರೇ ಮೂವ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಪವರ್ ಅವರು ಬಂದ ಇರುವ ಕಾರಣ ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ... ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಪವರ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಪವರ್ ಅವರು ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಸ್ಯರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮೂವ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅನಂತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ, ನಂತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಲಿ ತಮ್ಮ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆತರೈಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಇರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಆತರೈಸ್ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಲದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತರೈಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಹಲವಾರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರೂ ಸಿಕ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಿಕ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವನ್ಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಡೆದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇದು ಔಚಿತ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಏತಕ್ಕೆ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಡಿಪ್ಲುಮಾಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ತಮಗೆ ಏನು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರು, ಖಾತೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರು ಖಾತೆಯ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆ, ಉತ್ತರ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆ, ದಯಮಾಡಿ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಏನು ? ಡಿವಿನ್ ಡಿಮಾಂಡಿಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಡಿವಿನ್ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾದ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹವರು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಸಾರಿ ಬೇರೆ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಉತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಖಾತೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಪೈಲಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಬೇರೆ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ಮೊದಲ ವಿಚಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯಾದರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು,

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ ಇನ್ನು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪೈಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಪದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾವ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಆ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಖಾತೆಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು, ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಖಾತೆಯ ವಿಷಯವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಇರತಕ್ಕವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು. ಯಾರು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡಬೇಕು. This is not a simple matter. This is a serious Issue.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಯಾವುದೇ ಖಾತೆಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಬೇರೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತತ್ವಸಹ ಸರಿಯಲ್ಲ. Sir there may be an element of legality in

the contention of the Hon. Minister for Law and Parliamentary Affairs, but there is also a question of propriety. If the contention of the Hon. Minister for law is taken to the logical end, it is not necessary that all the Ministers having different portfolios should be present in the House. The Hon. Minister for Law and Parliamentary Affairs alone can answer on behalf of all other Ministers.

SRI Y. RAMKRISHNA.—How is it legally incorrect? What is the rule that is coming in the way?

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, the Cabinet system of Government envisages, Ministers of the Cabinet and distribution of portfolios. Therefore, it means that a particular Minister who has been asked to handle certain portfolio is the Minister who is competent to deal with that matter. It is meant not only to facilitate the work but also to lessen it. The distribution of portfolios is a matter which is recognised all over the world. It has been found by experience that one person cannot shoulder the responsibility of running the Government, however strong or however mighty he may be. Therefore, there is a Cabinet system and distribution of portfolios. Under the distribution of portfolios, each Minister is placed to look after particular Department. When a question of answering the debate on the floor of the House arises, it is in the fitness of things that the Minister who has handled the subject and who has been saddled with the responsibility of running the administration in respect of that particular portfolio, he should be in all fitness of things and in propriety be responsible to answer those matters. This has been recognised all over the world where there has been and there is a parliamentary system of democracy, and therefore, the contention of the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary Affairs is unfounded which not only involves legality but also propriety. We pray and appeal to the Hon'ble Speaker to belie this particular attitude and protect the interest of all concerned including the interest of the Government.

MR. SPEAKER.—The particular chapter that governs the procedure in respect of financial matters, no rule specifically states that such a procedure could not be adopted. The Leader of the Opposition raised a question of propriety. In the rules, I did not find anywhere such a provision. But, for purposes of convenience, we have provided for authorising Ministers to be answered by other Ministers.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Only occasionally.

MR. SPEAKER.—You have raised a particular point that to adopt such a procedure may not be proper. As it is, at the moment, I cannot just lay my hands on any one of the precedents in the absence of a specific rule. But, it has been the practice in this House, the other Minister, who is the Member of the council of Ministers replying on behalf of the other Minister. But, the particular point is, when a particular portfolio is handled by a Minister, is it proper to adopt a practice of authorising the other Minister to answer. I will look into the matter and give my considered ruling.

3-00 P.M.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Kindly look into it. It is better the matter is resolved once and for all, one way or the other.

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law and Parliamentary Affairs and Veterinary and Animal Husbandry).—

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 7,78,38,000 on Revenue Account and Rs. 139,59,99,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of “Power Projects.”

The question was proposed

MR. SPEAKER.—All the demands are before the House for discussion. Now, hon'ble Member Sri S. Bangarappa will initiate. The discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕಾಲದ ಅಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ವಿಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅನುವಂಶಿ ಪಡೆದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದೆ, ಯಾವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬಹುಮತ ಪಡೆದ ಪಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ರಚನೆಯಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಯಾವ

* Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಒಂದು ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತೋ ಅದೇರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಯಾವ ಸ್ವರೂಪ ತಾಳಿದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಅಂಗಗಳಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಡವರನ್ನು ನಾವು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ವರ್ಗಗಳು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಗದವರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದವರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಪ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಜನತೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವಾದುದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಗೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಒಂದು ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂಬ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಅವರಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಒಂದು ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ಪಿರಕಿಕೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇರ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಆಪಾದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂಥ ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವರದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಗಳ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ? ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ದಲ್ಲಿರುವ 213 ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿವರ ಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂದಂಥ ವರದಿ ಅವರ ವಿರೋಧ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ವರದಿಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಜನತೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾದಂಥ ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ವರದಿಗಳು ಪರಿವಾಗಿ ಬಂದಿವೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವರದಿಗಳು ಏನಾದರೂ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ತಡ ಏತಕ್ಕೆ ಆಯಿತು, ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಡವಾಯಿತು ಎಂಬುದು

ನೈಲ್ದಾ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ವರದಿಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ವರದಿಗಳು ಬಂದರೂ ಸಹ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈವೊತ್ತು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ತನಾಡಿದರೂ ಅದು ಸ್ವಂತ ವಿಷಯ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಏಡೆದರೂ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅವರ ಬೆಂಬಲದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ, ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ನೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. He must come out with the truth as to what exact action he has taken in respect of these reports which are submitted to the Government in respect of certain members of the Cabinet or the Council of Ministers. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಹೇಳಲಿ, ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ತಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ವರದಿ ಇವರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಲಿ ಇಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಥವಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾ ಅಪರಾಧ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು. ನಾನು ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಂಗಗಳಿವೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಹೀಗಿಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ನೀತಿಗೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನೀತಿನಿರೂಪಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಿಯಿಂದ ಏನು ಇದೆ ನಿನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅತಿಮುಖ್ಯ. ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥಾ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು, ಸರ್ಕಾರ ಅದ್ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥಾದ್ದು ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದು, ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದು, ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥಾ

ಸೌಲಭ್ಯ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ೧೯೮೦ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅದು ಹಾವನೂರು ಪರದಿಯೇ ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಇರಲಿ, ಯಾವ ಪರದಿಯೇ ಶಿಪಾರಸೇ ಇರಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಸವಲತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೧೯೮೦ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲಿದ್ದು ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸೋಪಲಿಸ್ಟ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದರಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಕೆಲವರು ಕೇಳಬಹುದು ನೀವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲೆ, ಆದರೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಈವೂತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಆಗಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಏನು ಒಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ವಾಟರ್‌ಡಾನ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕಾದ ಜನರಲ್ ಪೂಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ೧೯೮೦ರ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಅಂದರೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸಾರವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜನರಲ್ ಪೂಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅರಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈವೂತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೆರಿಟ್ ಮೆರಿಟ್ ಅಂತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆರಿಟ್ ಇರಲಿ ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮೆರಿಟ್ ಪಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಾಗಲಿ, ಕಾನೂನನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವೂತ್ತು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಈ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಾಗಲೂ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಲಂಚ ತಿಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಬಂದಂಥಾ ನಿಷ್ಕೆಲುಳ್ಳ ಸರ್ಕಾರ ಈವೂತ್ತು ಮಾಡಿರುವುದಾದರೂ ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಗೌರವ ಏನು ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪವತ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ನಾವು ಬಹಳ ಚೊಕ್ಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನಿಜವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇಡಲು ತಯಾರಾಗಿದಾರೆಯೇ? ಈ ಸದನ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೇನಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಲಂಚರುಪವತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಇವರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಳಗಾಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥವರಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದೇ ನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಳ ಜನರು ಲಂಚ ತಿಂದಿರಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಶಾಹುಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಮೂಲತತ್ವ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಇದರಲ್ಲಿ

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾವರಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವಚಾರವೆಸಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಏನು ಇದೆ ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೨ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. So far as figures are concerned subject to correction ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ರಿವೆಲ್ವಾ ಸೇರ ೪೨ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೯೭೯ ಅಥವಾ ೧೯೮೦ ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಆದದ್ದೇ ಏನೂ ಆಮೇಲೆ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ, ಏತಕ್ಕೆ ಆರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಹರೀಷ-ಗಿರೀಷರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ರೀವೇಷನ್ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಇವತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಾವು ತಡಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ನೇಮಕಾತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ತಾವು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕಿದ್ದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಿಸಾಟಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನಾದರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಈ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ತಾವು ಇಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ, ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಾವು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್-೧, ಕ್ಲಾಸ್-೨ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಿರಿ ? ರೋಸ್ಟರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಏನಾಯಿತು ? ಇದು ತಮ್ಮ ಡಸ್ಟಿಬಿನ್‌ಗೆ ಹೋಯಿತೇ ? ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾವು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ? ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಾವು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿಷಯವೇ ? ನಾವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿಂದೂಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಾವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಇದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿ

ಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕಾರು ಕೊಡುವುದು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದುಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಾಸಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ನೇಮಕಾತಿ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರು ಇವರು ? ಇವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇವರು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಂಬಂಧ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಇವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕು ದುರುಪಯೋಗವಾದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರೇ ಹೊಣೆಗಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ನೀವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳು ಇವೆ, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ, ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆರಿಸಲಿಲ್ಲ ? ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಡೂರಾಯರು ಬಂದಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯತನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ನಾನಂತೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಜನರನ್ನು ಮೆಚಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀತಿ, ಯಾವ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ವಿಷಯ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ಈಗ ಏನು ಇದೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಿ.ಎ.ಡಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನು, ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮನದ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ

ಅರ್ಥ ಮುಂದುವರಿದ ಕೋಮುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಆಡಲಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ವಾರ್ಷಿಕರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯೆನ್ನತಕ್ಕ ವಾದವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ದಯಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ದಿನ ಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಈ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆತು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿ.ಎ.ಡಿ. ಯನ್ನು ರೀವ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಂದ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇವೆ, ನಾಳೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ; ಏನೆಂದರೆ, 'ಅಯ್ಯೋ, ಬಿಡಿ, ಅಧಿಕಾರ ಏನೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ' ಎಂದು, ಇದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. 'ನಾವು ಈ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವವರೂ ಈ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ; ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಏನು ? ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಪೋಜಿಷನ್ ಅಂತ ಏನಿದೆ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎನಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪೋರಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು, ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೋಡಿ, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರಣನುಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಸೇರಿ ಯಾರಾರೂ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಅಸರಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗಗಳು ಏನಿವೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆ, ಅಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣ, ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿ' ಎಂದು

ಹೇತುತತ್ಕಂಠ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅನೇಕ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ವಿಷಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಚಾವ್ ಆಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೂರಾರು ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇದು ಈ ದೇಶದ ಜನರ ದುರ್ಭವ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆ ಅವರ ಮಾತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ಸುಮಾರಾಗಿ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕತ್ತಿ, ಗುರಾಣಿಗಳು ಒಂದೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ, ಇವತ್ತು ನಾಟಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಕತ್ತಿ ಗುರಾಣಿ, ಗದೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಅಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅವರ ಔಚಿತ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅಧಿಕಾರ ಇರಬಹುದು ಅಂತ ಒಂದೆರಡು ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸಭಾನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಅಶೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಲದ ದೂರ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಕತ್ತಿ, ಗುರಾಣಿ, ಗದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ನಾನು ದೂರ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟಿಗೂ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ದುಂದುಗಾರಿಕೆ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ವಿರ್ಚು ಸಣ್ಣದೇ ? ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಣ್ಣ ಖರ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ? ಈ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಯಾರದು ? ಈ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಹಳ ಇದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ನಾಳಿನ ಜನತೆ ಏನು ಅಂದಿತು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸರಿಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೀಗಿಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನ ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸೆನೈಟಿವ್ ಇಷ್ಯೂ ಯಾವುದು ಇರುತ್ತದೆ ಬಾರ್ಡರ್ ಡಿಸ್ಕ್ಯೂಟ್ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತ್ರಿವೆಂಡ್ರಮಿಗೆ ಹೋದರು. ಪ್ರೆಸ್‌ನವರೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಎಂದು. 'ಅಯ್ಯೋ ಬಿಡಿ, ಇದು ಸಹಜವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು. ನೀವ್ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ' ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರವಲ್ಲ.

ಅಂತಹ ಸೆನ್ಸಿಟಿವ್ ಇಷ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾನು ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟೆ. ಇದತ್ತು ಈ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿರಂಗುಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಆ ಸಮಿತಿ ಯಾರ ಬಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬಹುದು ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದೇ ? ಜೊತೆಗೆ ಆ ಸಮಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಹ ವರದಿಯು ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ? ಆ ಸಮಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಏನಾದವು ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇದತ್ತು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. ಬೀಗಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಸದನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ- ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರೋಣವೇ ? ಇದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಧ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇನ್ನರ್ಧ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಡೆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯು ಗತಿ ಏನಾಗು ತ್ತದೆ ? ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು, ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯೂ ಬಂತು, ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ? ಇದನ್ನು ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ವಾಗಿ ಚಳುವಳಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಆಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದತ್ತು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ನಾವು ಈ ಬಂದು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೆಟ್ ಆಫ್ ನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಬಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು, ಕಂಠಿತಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅವರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವೆ ಅಂಡ್ ಟೀಕ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ನೋಡಬಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಮಿದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು ಎಂದರೆ ಇದಂತಹ ವಿಷಯವೇ ! ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೇ ಕಳಿಸಲಿ. ಬಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನೇ ಕಳಿಸಿದರು. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಳಿಸಿ. ಅವರ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎ.ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಸಂಬಂಧ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂತು, ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಬಂದು ನೀತಿ ಸರಿಯೇ ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಇದತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಬಹುದು, ಅವರ ವೆಸರನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 'ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ' ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರೊಬ್ಬರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಂತಹ ದುರ್ಭವದ ಪ್ರಸ್ಥಿತಿ ! ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧರಾಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಚಳುವಳಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರು 'ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊರಳು ಹೋಗಿದೆ' ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಾಗ ಇವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಬಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅವರ

ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಸಹನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು. ಆದರೂ ನಾವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ 'ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಚಳವಳಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಇವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರೈತರು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುವಂತಹ ಈ ವಿಲೆ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಸಹ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೭೫ ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನ ರೈತರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಡೀ ಅಖಂಡ ಭರತಖಂಡದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಹಕ್ಕು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾತುಕತೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದು, ಇದು ತಮಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿದೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ. ಹೆಸಿಗೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಅನುಭವವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಎ.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರು ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾತು ಬಂದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದು, ರೈತರನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದು, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾತು ಎತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು ಪೋಲೀಸ್ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದು ಜನರನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಕಾದು ನೋಡೋಣ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಪೋಲೀಸ್ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳು ಹಿಂದೂ ಎಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೪೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಶಾಂತಿ ಉಂಟಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆವಿಗೂ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದರೂ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಸ್ ದುರುಕ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ; ರಾಶಿ ರಾಶಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡು

ವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಸರ್ಕಸ್ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದ್ದ ತನಿಖೆಯ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ತನಿಖೆಯ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಆಯೋಗದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಐವತ್ತು ದಿವಸಗಳಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಆ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿಸಾಕುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದರು ಅದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೀತಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಜನರು ಸತ್ತಾಗಲೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬಡವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿನ ಮಾಲು. ಆದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದರೆ; ರೈಲು ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಅಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಬಡವರು ಸತ್ತಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಹೃದಯ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಾದರೂ ಏನೇಂದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನು ಕುಡಿಯುವ ೩೦ ನಂಬರ್ ಬೀಡಿಗೂ ಸಹ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಸಹ ಆತನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ರೀತಿನೀತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಸ್ ದುರಂತವನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಸಾಯಿ ಎನ್ನುವವರ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಆಯೋಗದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಸ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಆ ವರದಿ ಏನಾಯಿತು ? ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗೋಟನಾಥಂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕರೆ ಒಡೆದು ಅನೇಕ ಜನ ಸತ್ತರು, ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಚಿವರಸಕ್ತಂಥ ಘಟನೆ ಇದು, ಅದರ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆಯೋಗದ ರಚನೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು ? ದುರಂತ ಆಗಿ ಐವತ್ತು ದಿವಸ ಆಯಿತು ? I think it is more than eight or ten

months or nearly a year or so. ಆಯೋಗದ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಮರೆತಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಆಯೋಗದ ರಚನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇದು ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲ. ಆಯೋಗದ ರಚನೆಗೆ ಅದು ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಸಮಿತಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಸಮಿತಿ ಇರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಳಂಬ ನೀತಿ, ಅನೇಕ ಜನ ಸತ್ತರು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದೆ, ನಾನು ಹೋದಾಗ ಊರಿನ ಜನ ತುಂಬಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು, ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು, ನೀತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಆದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇರಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರ ವರ್ತನೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುತ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಬೇಕು, ನೀವು ಕಾಲಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯಿಂದ ಇರಬೇಕು, ನೀವು ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಏನಾದೀತು, ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ನೀವು ಸರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವಾಗ ಕೈ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕು, ಕೈ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ಊರಿನ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಊರೊಳಗೆ ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹರಿಜನರು ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಣಸೇಮರಗಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡೆವು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತಿದ್ದಾರಾ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದನ್ನು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅವನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕರಿಯಣ್ಣ ಸತ್ತರೆ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮರಿಯಣ್ಣ ಸತ್ತರೆ ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅವನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ದುರಂತಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಒಂದೆ, ಎರಡೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವವರೆಗೂ ಪೋಲಿಸ್ ಬಂದೂಕಿನ ಬಳಕೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ವೇನನಟ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜೀವಿಗಳು ಉಳಿತಾಯ ವಾಗಲಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯಲಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮನೆಗಳ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಆ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಡ ಆ ನೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸಾರಸರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದೆ, ನಾನು ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೬೦೦ ರಿಂದ ೮೦೦ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೬೦ ರಿಂದ ೮೦, ೧೦೦ ಮನೆಗಳು. ಆದರೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮಗೆ ೮ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು

ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ೮ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಚಾರಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಿವಿಂಟ್ ವಿಷಯ ಬಂತು. ಸಿವಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಂಡಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ತಮಗೆ ಬಹುಮತ ಇದೆ, ಸದನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಸದನದ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸದನವೇ ರಚನೆಯಾದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಮಿತಿಗೆ ವಶ್ಯವೆಂದು ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ತಲೆಬಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸುವ ಆಸೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ, ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಈಗ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬೇಡ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬೇಡ ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ರೆಡಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾಲ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾತನಾಡಿ, ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ, ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಧಕಾಯಿತರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಚಾಲೆಂಜ್ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗುಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿ ಚಾಲೆಂಜ್ ಇರಬೇಕು, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಆ ಚಾಲೆಂಜ್ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಫಲಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಬಿಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ನಾಳೆ ಆ ಚಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ನೀವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈಗ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಯಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಚಾಗವನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇರಬೇಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಿಮಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರಾಜೀನಾಮೆ ನನಗೇನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನನಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ಇನ್ನು ೪ ತಿಂಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೃದಯ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆಜ್ಞೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಡ. ಆ ಚಾಗಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ, ಘನತೆ ಗೌರವ, ಮಾನವ ಮರ್ಯಾದೆ ಇದ್ದ ಪನು ಯಾವನೂ ಕೂಡ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ದೂರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಈ ದೇಶದ ಜನ ಬಿಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಗುಟ್ಟು, ನಿಲುವು. ಆ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣಕಿಡಿರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತರ, ಜಾಸ್ತಿ ಕಣಕಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ತರ.

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದರು)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅದು ಇರಲಿ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯಲಿ, ಆರೀತಿ ಸಾವಿರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಅಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—No one should from Galleries.....

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಒಂದು ವರ್ಷ ಪಾಪ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈ ನೀತಿ, ಈ ತತ್ವ, ಈ ನಡತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕಳೆದು, ಇದು ಹೇಗೆ ಅಂದರೆ, ನನಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹುಳಿ ಆದಹಾಗೆ. ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ;

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿ, ಬಾಕೀದ್ದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂತಲೇ, ಅದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಆ ಮಾತು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಕಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇದ್ದಾಗ, ನಾವೂ ನೀವೂ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದು, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಬಂಧಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಶಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಕೊಡುವುದಿದೆ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ರಿಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸೆಪಡತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಲೂ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಕ್ರಾಂತಿರಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕೆ ಬಂದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದರೋ ಅಥವಾ ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದರೋ ?

MR. SPEAKER.—He has not yielded.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥ ಆದಾಗ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ; ತಾವೇ ನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಏನಾದರೂ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಎಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿನೋಡಿ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಮಂಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲೂ ಬಾಗದು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಗರಣ ಬಂತು. ಇವತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ದೈವರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೪೦-೪೨ ಪರೇಂಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ಲಾಂಟಿಯಾಲಿಟಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೦-೨೫ ಪರೇಂಟ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ ಪಂಚಕಿ ಈ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನೀವು ಆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ದೈವರಸ್ಸು ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಪ್ರಗತಿ, ಪ್ರಗತಿ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವ ಚಿತ್ರ ಸಮೇತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೀವು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ, ಈ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಟೈಮ್ ಬಾಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಮತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬಾಂಕ್‌ನವರು ಸಹ ಏಡ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹತೋಟಿ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ನಿಗದಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶರತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ದೋಷವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಬತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾಪಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಮಂಖ್ಯ ವಿಷಯ ಆದು ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಫೋರ್ಟ್‌ಫೋಯೋ ಕೆಳಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದು ಒಂದು ಅಗರವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಅದರ ಚೇರ್ಮನ್ ಆವರ ಜರಿತ್ರೆ ಏನು, ಒನ್ನಲೆ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಜಾತಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುವಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ? ಏನು ವಿಷಯ ಇದು ? ಇದು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೇ ? ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಈ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಂಚದ ಆಪರಾಧವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹವಾಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಬದಲರು, ಕ್ಲಾಸ್ (೩), ಕ್ಲಾಸ್ (೪) ಕರ್ವೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳು, ತರಕಾರಿ ಮಾರತಕ್ಕವರು, ಹಣ್ಣು ಮಾರತಕ್ಕವರು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಬರೀ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿವಿಧಾಂಗಿತ್ವ ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಹಿಂದೆ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಫಿಷಿಯ ಬಂದಾಗ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪರ್‌ಪಸ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಕಂಡಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಟ್ರಿಬಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಚಲನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಷ್ಟೇಕೆವೇ ಜೊತೆಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಅಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳು ನಾನ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪರ್‌ಪಸ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಬದಲರಿಗೆ, ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕಾನೂನು ಆಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟೆಲರೆ ಮನೆಗಳು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ವರದಿ ಆಗ ನನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮ ತಾಣ ಇರುವುದಿರಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುನ್ನು ನಾನ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪರ್‌ಪಸ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ಈ ಕಾನೂನು ೩ ತಿಂಗಳು ಇತ್ತು, ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಅನಂತರ ಸಂಗ್ರಹವಾಚ್ಛೆಗೆ ರಿಪ್ಲೇಸಿಂಗ್ ಮಸೂದೆ ಈ ಸದನದ ಮುಂಚೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾನೂನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಲಂಚದ ಅವತಾರ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅರ್ಜಿನೆಸ್ಸ್ ತಂದುದು ಉಂಟು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆಗ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸಾರವರು ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಸರ್ಕಾರವೇ ಏಕಾ ಏಕಿಯಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಪೊರಗಿಡಂಗ್ಸ್ ನಲ್ಲಿದೆ, ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮಗೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ, ಅನುಕಂಪವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತುಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಹೊಸಬರೇನು ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಬನಶಂಕರಿಯ ಶಿನೇ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೭೦-೮೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಸಿ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಾಜಿನಗರದಲ್ಲಿ ೩-೪ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಹ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಹೆಸರು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ; ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ಸ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬುಲೆಡ್ಜಿಂಗ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆಡವಿಸಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ನೇರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ೧೦೦ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚು ವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ೧೦೦ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಆದಾ! ಇದು ಅಧಿಕಾರದ ಸದುಪಯೋಗ. ಅಡಳಿತದ ವೈಖರಿ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ವೈರೈಟ್ಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಪೂರ್ತಿ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೇ—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ?..... ಸೈಟು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸೈಟು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದರ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ವತಿಯಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮನೆ

ಮಾಲೀಕರಿಂದ ೨ ಸಾವಿರದಿಂದ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲಂಚ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಸೈಟನ್ನು ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಕಾಶ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. ಇದು ಲಂಚ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿಬಂದರು ; ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ನೀವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಂಚದ ಅಗರವಾಗಿದೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಿರೂಧ್ಧವಾಗಿದ್ದ ದಾಲಿಲಾತಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಲಂಚ ತಿನ್ನುವ ವ್ಯವಹಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಹಣ ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಮೇಲಿರುವ ಆಪಾದನೆ. ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ-ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಯವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರನೆಗೆ ಕೈಬಿತ್ತು ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಇಂದು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರು ಯಾರು ? ಅವರ ಚರಿತ್ರೆ ಏನು ? ಹೆಸರು ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಇದೆ ; ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಗುಣ ವಿರೋಧಿಗಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು ? ಇವತ್ತು ಸಂಜೆಯೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ; ನಿಮಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರನ್ನು ಕೂರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರ ಹೋಗೋಣ ; ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿ-ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲಂಚ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಲಂಚ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದೂ ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯವಾಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದವು ; ತಾವು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ೭೦ ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು ; ನಾನೇ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾತನಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಳಗಿನ ಗುಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಸುಸ್ತಾಗಿರ ಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ನೇರ ಮಾತುರತೆ ಆಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಇನ್ನಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೊಡುವುದು ಸಹಜ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಎರಡು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಎರಡು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೩ ಗಂಟೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಉಳಿದವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—೧೫-೨೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾದೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು

ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈವಾಡ ಏನೂ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು, ಈ ವಿಷಯದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಇದು ಸರಿ ತಾನೇ ?

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದ್ಯರು.—ಮರ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹೌದು; ಅದನ್ನು ನಾನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮರ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಡ ಒಂದು ಸೈಟನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು, ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಿಚಿತರು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಸ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಜನತೆಯದು, ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಅದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I don't think the Hon'ble Minister said that the Chief Minister has done it. But he owned the responsibility.

SRI S. BANGARAPPA.—Who owned it ?

SRI K. BHASKAR NAIDU.—The Minister for Forests,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—The Minister concerned said that actually he erred and he did not say that he was forced by the Chief Minister to take that decision. He simply said "I have done this mistake and I accept this mistake".

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಮ್ಭಂಧ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ತೋರಿಸಿ. ನಾನು ಎಂದೂ ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಂಥವರು, ನೀವು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಸಮ್ಭಂಧವರು ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ೫ ತಿಂಗಳು ಇದ್ದೀರಿ, ಆಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ಇದ್ದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ? ಲೆಕ್ಕಾಸಾರ ತಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ; ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಾದೇಗೌಡರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೈತಿಕ ಹೊಣೆ ಅರಿತು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿ ಆದಾಗ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಯಿಂದ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೌಢೀಕರಿಸಿ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದು ನೇರವಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ. ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಾದೇಗೌಡರು ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನಾನು ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸ್ವಚ್ಛ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಬಂದ ಮೇಳ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಹೊಣೆ ನೇರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ನೋಟ್ಸ್, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ಗಾಳಿಗೆ ತೂಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪರೇಟಿಂಗ್ & ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಈ ರೀತಿ & ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ? ಅದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು. ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿ ಬಹುದು. ಅದು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ? Whose property is this? It is the property of the people of Karnataka State. What right you have got to give these 300 acres standing trees to your own kith and kin or friends or whatever that may be. ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಹಕ್ಕಿದೆ? ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀವು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನೀವೂ ಮತ್ತು ಅವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಇದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಕ್ಯಾಸ್ಸಲ್ ಮೋದೇಮೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಕ್ಯಾಸ್ಸಲ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೂಡ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಬಂದಾಗ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಬಂದಾಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರೇ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. & ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕಿದೆ? Are you not looting the property of Karnataka as the Chief Minister of Karnataka?

SRI R. GUNDU RAO.—That is your opinion.

SRI S. BANGARAPPA.—Yes it is my opinion and also it is the opinion of the people of entire Karnataka State barring your own few people. I know it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಮತ್ತು ಅವರೂ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವೂ ಅವರೂ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಗಳಿಸ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? & ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇನೂ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ.

SRI S. BANGARAPPA.—A : You have no right to continue in that office as the Chief Minister of Karnataka State.

SRI R. GUNDU RAO.—You cannot say like that. You have no right. Neither you nor your opposition members have any right to say so. As long as I have the confidence of 185 Members, I have got every right every right to continue.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನಾದರೂ “ಹಾದು” ಅಂತ ಅಂದರೆ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ನೀವು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಿ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಖುಷಿಯಾಗಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ಕಡೆ ಯಾರನ್ನೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ? ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಈ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ನಮಗೆ ಜನತೆ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬೇರೆ, ಹಕ್ಕು ಬೇರೆ. ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ನೀವು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—ಅಂದರೆ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಂದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು.—ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ, it is not correct. Every saying has got a past and a future.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಪತ್ತೆ ಬಂಧು ಯಾವಾಗ ಅವರು ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಮ್ಮಂಥವರೆಲ್ಲಾ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇವರ ಜೊತೆ ಇರಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನೀವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇವರಾಜ ಅರೆಸರಿಗೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಅವರು ಅವರ ಯಥಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿದೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಜನತೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ತಮ್ಮನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮರವನ್ನು ೩೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಕಾಣತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಎಲ್ಲ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಅದು ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರದ ಚಿಹ್ನೆ. ಈ ಮಾತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೋ ತಪ್ಪಾಯಿತು. ಇಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಸಬೇಕು. ನಾನು ತಮಗೆ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಎಂದರೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿನ ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾಳೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಲೂಟಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ನಾಳೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಈ ಆಸ್ತಿ ಉಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಹೊರಟುಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದವಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಾಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ತೊರಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ತಮಗೆ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ ಲೂಟಿಯಾಗಬಾರದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ ಉಳಿಯಬಹುದು, ಆದರೆ, ನೀವು ಹೋದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ನಿಮ್ಮಂತಹರೇ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂತಹವರೇ ಎಂದರೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಯವರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕಂಥವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡೋಣ. ಇವತ್ತು ನಾವಿರ ಬಹುದು, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಂತರ ಮನೆ ಕಡೆ ಹೋಗಬಹುದು. ನಾವು ಹೋಗಿ ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಾವು ಇವತ್ತು ಆತ್ಮ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದೇವೆ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಜನತೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯ ಗತಿ ಏನು? ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ನೇರವಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ

ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ,

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಜಿ.ಎ.ಡಿ. ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಗರಣಗಳು ನಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕವರು, ಎನ್.ಬಿ.ಭಟ್‌ರವರು ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಾರ್ಜ್‌ರವರು, ಮರಿಸ್ವಾಮಿ, ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ. ದಿನಕರ್ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದೀರಿ ? ಹಿರಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸಹ ಇನ್ನೆಷ್ಟೆ ಸ್ವರಸವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಛೇರೈನ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತ ಹೋಂ ಕಮೀಷನರ್ ಮೇಲೆ, ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ಜನ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ದೂರುಕೊಡುವಂತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಹೋಗಿದೆ. ದೂರು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಛೇರೈನ್‌ರವರು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒತ್ತಡ ಬಂದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಯಾವರೀತಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಎನ್.ಬಿ.ಭಟ್ಟರಂ ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಛಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಹಾಕಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವಂತ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಹಾದಿದವರು, ಇವರನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್.ಬಿ.ಭಟ್‌ರವರು ಡಿಐಜಿ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ಇವತ್ತು ಇವರು ವಾಲಂಟರಿ ರಿಟೈರ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಯಲ್ಲಿ ಸೈಪರ್ ಐಟಿಪಿ ಆಗಿದ್ದವರು, ಇವರನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಅವಧಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು, ಸುತರ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಂಪುರಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಂಪಾರ್ಟ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇನ್ನು ಇವರಿಗೆ ೨೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಇದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುತ್ತು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಾರ್ಜ್, ಡಿಐಜಿ. ಮೈಸೂರಿನ ಇವರು ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಂತ ಮೈಸೂರಿನ ಸೆಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ ನೋಡಿ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಮ್ಯಾನುಯಲ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಬಾರದು. ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ದೂರ ಇಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದು ದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಮ್ಯಾನುಯಲ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೈಸೂರಿನ ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಅವರ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮರಿಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವರು, ಐಟಿಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಸಭೆ ಕರೆದರು, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು, ಬಿಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಸಭೆ ಕರೆದರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಲಾಯ್‌ಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಡಿ.ಐ.ಬಿ. ಯಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, ಇವರನ್ನು ಫಿರಿಂಗಿಂಗೊಮ್ಮ, ಓಲಿಂಗಲಿಂಗೊಮ್ಮ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ದಿನಕರ್ ಎಂಬವರು. ಈಗ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ, ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಛೇರೈನ್ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಹಾಕಿ, ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹುಡುಕಿ to overcome the effect of the judgement passed by the High Court

ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂತ್ಪಡಿಸಿ. ಅಭೀಕ್ಷಕರು ಹಕ್ಕು ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ? ಅನೇಕ ಜನ ಬೇಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನೇ ಬೇಕೋ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಸಂಪಂಗರಾಮನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ವರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇವರನ್ನು ಗಿರಗಟ್ಟಿ ಅಡಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಕೂಗಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಮ್ಮೂಬಾದಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಫಾರಸ್ ಸೆಲೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬೀದರ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರು, ಇವರಿಗೆ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 2-3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ನೈತಿಕ ಮೊಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಯಿಂದಲಾದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಂತ್ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆಂದು ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು.

ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ನಾವು, ಅದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಲ್ಲವೇ ? ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬೇರೆ ಕಾರಣ ಯಾವುದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ರೈಡ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ; ಹಾಗೂ ಇತರೆಯವರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ; ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ ? ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಗಳು ಎಷ್ಟು ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ? ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ನವರು ರೈಡ್ ಮಾಡಿದರೆ, 1 ಲಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕಿತು, 2 ಲಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕಿತು, 10 ಲಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕಿತು ಅಂತ ಪೇಪರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರೂ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕೆಲವರು ತಂದು ಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕು ಬಂದಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪವರ್ ಇದೆ. ಅವರ ಪವರ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ವರದಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ನೀವು. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಆ ವರದಿಯಿಂದ ದೈವರ್ಪ ಆದಿರಿ ? ಇದು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ?

ಇನ್ನು ಸ್ಪೆಷೆಂಡರಿ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಖಾತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲವನ್ನೂ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಷೆಂಡರಿ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಛಟಿ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಸೆ ಇದೆ. ಯಾರಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಸಮಾನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿಬಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಈ ಛಟಿಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಾರ್ಗದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಕ್ಕದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ತೂಕ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬೆಳ್ಳಿ ನೋಣ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಜನಗಳು ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೆಲಸ

ವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ನಿಜವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವಾಗ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಕಿಂಚಿತ್ ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸ್ಸಂಧ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಕಾಲ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದಿರತಕ್ಕ ಜನ ನೀವು. ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ದುಷ್ಟ ಕೂಟದ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅಂಥ ಕೂಟಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಬೆಳೆಸಿರುವವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಬಡ ಮಕ್ಕಳು ಸರ್ಕಾರೀ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು; ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋದಿರಿ, ಅದೂ ಹೇಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ತಾವು ಕೊರನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋದಿರಿ. ನೀವು ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಆಕಾಶದಲ್ಲೇ ತಿರುಗುವ ಗಗನ ಹಕ್ಕಿಯಾಗುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೂ ಈ ಗಗನ ಹಕ್ಕಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ವಿಷಯ. ಯಾರದೋ ತಿಥಿಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ, ಮದುವೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಈ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ನಡುವೆ ಓಡಾಡಲಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನ ಮಹಾಮಂತ್ರಕಾಫಿ ವೇಕಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫-೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನದು ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೭೦೦ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ನೀತಿಯೇ? ಅಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಗೊಮ್ಮಟನಿಗೆ ೫-೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಿ. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ, ಉಡಲು ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದ, ವಾಸಿಸಲು ಮನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬರಿಮೈ ಗೊಮ್ಮಟಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬೫ರಷ್ಟು ಜನರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಿನ್ನೆ ನಡೆಸಿದಂಥ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹೌದು, ನಿಮ್ಮ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಯಾರೋ ಅಂತೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾವೂ, ನೀವೂ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟ್ಸ್. ನನ್ನನ್ನು ನೀವೂ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಾದೃಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ನಾನೂ ಬಹಳ ಪರ್ಷದಿಂದ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಓದಿದವರು, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಖಂಡಿತ ಅವರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ರಾಜಕೀಯ ಏನು? ಇವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಏನು? ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಪಾಪ, ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರಿಗೇ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ದೃಶ್ಯ ನಿಮಗೂ, ನಮಗೂ ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಲ್ಲೇ ಏನೋ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಲಸಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು, ನೀವೇ ಗುದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವಿಷಯದ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ೩೦ ವರ್ಷದ ಪರಿಚಯ ನಮಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ದುರಾದೃಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನದೂ ಅದೇ ದುರಾದೃಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೂ ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಗಿಟ್ಟಿತಕ್ಕೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಗಿಟ್ಟುವ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ತಾವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈಗ ತಾವೇ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದು ಮಲೆನಾಡು ಬೆಟ್ಟ ತಾವು ಏನು ಕಡಿಮೆ ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿಮೈ ಗೊಮ್ಮಟಗಳು ಏನಿವೆ, ಬಡವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರು ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಹಲಿಕ್ಯಾಪ್ಪರ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಪುಷ್ಪ ವೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡಬಹುದೆ ? ಮೊದಲು ಆ ಬರಮೈ ಗೊಮ್ಮಟಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಾಳು ಆಗಿ. ತಾವು ಸ್ವೈಪೆಂಡರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅಸತ್ಯವಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ಬಡ ಸ್ವೈಪೆಂಡರಿ ಪದವೀಧರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ೨೨ ಪರಿಣತರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತು ನಾಡುತ್ತಾರೆ ತಕ್ಕಡಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶೂಕ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಿ ನಿಮ್ಮ ಶೂಕ ಎಷ್ಟು ಅಂತ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಶೂಕ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ...ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಕನೂರ್‌ರವರು ಕಾರ್ವಿಕ ಸಚಿವರು...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನೀವು ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಇವರ ಶೂಕ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಶೂಕ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೂಗಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು

ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಜನರನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೊಳ್ಳು ಹೊಡೆಸುವುದು, ಕುಣಿಸುವುದು, ರಾಜಕೀಯ ಕಿರುತೆಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ನೀವು ತಕ್ಕದಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ, ನಾನು ಬಂದು ಕೂತುಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ನೀವೇನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು, ಅವರು ಏನಾದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, “ಅಗಲಿ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೇಬಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಹೇಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ದೇಖೋ ಎನ್ನುವ ಆಟದಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ತೊಕಮಾಡಿದ ತಕ್ಕದಿ ಮಂರಿಂದ ಹೋಯಿತೋ ಅಥವಾ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಹೇಳಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ತೊಕಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅವರು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಒಕ್ಕಳನ್ನು ನಂಬಿ ಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಯಾವರೀತಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋದರು ಸಿರಿಗರೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇದು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಆಯೋಗ ಹಾವನೂರ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಬೈಬಲ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದು ಗೀತೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸ್ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಎಷ್ಟುರವಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇತ್.—ಬಂಗಾರಪ್ಪ, ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀಯಪ್ಪ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

SRI AZEEL SAIT.—Because he has used, I have to talk. ಅಜೀಜ್ ಸೇತ್ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆಯವರು ಇಲ್ಲ ನಿನಗೆ ನಿನ ಕಡೆಯವರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಾಗೇನಾದರೂ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇವರು ದಾಸತೂರ ಕರ್ಣರು, ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕಂಥ ಕರ್ಣರು. ಇದು ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲ, ಹೇಳುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಂಡಕಂಡವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಇವರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಾಂಬೆ ಗೊಂಬೆಯಾಟದವರು ನಾವು ನೀವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪೋಟೋಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬಾಂಬೆ ಮದ್ರಾಸ್, ಡೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ತಾಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ತಾಳೆ, ವಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಗುಂಡೂರಾಯರ ತಾಳೆ ಏಕ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ. ಸ್ವೈಮೆಂಡರಿ ಪದವೀದರರಿಗೆ ಏದೇಖೋ, ಹರಿಜನ್ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಏದೇಖೋ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಏದೇಖೋ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತೊಕ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬೀದರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದೇನು ಬಾಂಬೆ ತಾರೀಫ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಾ ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವರ್ತನೆ ಎಂದೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಂತಿಮ ಚರಮ ಗೀತೆ ಹಾಡುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗೋಣವೆಂದು ಇಷ್ಟು

ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಹೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು, ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಸದನ ಆಗಿಬಿಡಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೂ ಕೂಡ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಸಫೋಕೇಶನ್, ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಡ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆ ಇದೇ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇತ್.—ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಯಾವರೀತಿ ಇದೆಯಪ್ಪ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ಬೇಡಿ, ಅದನ್ನು ಕೆದಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕೊನೆ ಸಂದರ್ಭವಾಗಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹೃದಯ ಬಿಚ್ಚಿ ನೇರವಾಗಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಆಡಲಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಆಗಬಹುದು, ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹಾಗೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಸಮಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI K. BHASKAR NAIDU (BELLARY).—Mr. Speaker Sir, speaking on the demands of the hon'ble Chief Minister, the hon'ble Ministers for Minor and Major Irrigation and Electricity, I would keep myself confined mostly to the demands of the hon'ble Chief Minister. But before that I would like to mention that this country mostly depends on irrigation and I do not know what are the finances that are kept at its disposal. There are too many tanks in my District which have to be deepened. I am quite sure, the hon'ble Minister has not got enough of funds. They were saying that they were going to get finances from the World Bank. I do not know how much they have got. This is the most essential thing for our State. Regarding the Major Irrigation, Well, the Tunga Bhadra Project has been there. We are benefitted only to the extent of 33% of the waters even after 20 years. The tale enders are not getting water. The ryots are suffering because Andhra Pradesh takes 66% of the water. Most of the Andhra Officers there fought for it. Now, I think, we have a Chief Engineer, who, unfortunately, is under the control of a Board. The Board Member is from Delhi and Andhra Pradesh Secretary is there who wields more powers in our affairs as a result of which our ryots are suffering. I think, even today, the Right Bank Canal the canal of Raichur side has not been repaired and water has not reached the tale-enders yet. This is because on the right side there is no Andhra Pradesh portion of it where they get water. That is why on the Raichur side it is always delayed. But on the Andhra side i.e., Bellary side, they get water beyond Bellary. So they have been trying and they are successful at it. The hon'ble Minister for Major

Irrigation must look into it. As far as I am concerned, I would like to ask to scrap this Board. It is of no use. When we are controlling the dam, when the dam is in our State, when we have contributed every thing, I cannot under stand why should there be a Board which is more beneficial to the Andhras.

Sir, I was listening to the previous Speaker very carefully. I have only one question to ask. Why all of a sudden this has dawned on him? He was a part and parcel of all sins that he said were committed. He was there till yesterday. He did not voice his feelings. To me it looks it was more a political speech like the one made in Gallies, Parks etc., because perhaps the Elections are going to come. Sir, my information as far as the Home Department *i.e.*, the Police Department goes, the Police Department was supposed to take care of Law and Order the law and the order. To anybody it looks there are simple two items.

5-00 P.M.

Sir, if you look at it, from A to Z, everything is on the head of the Police Department. Everything means, they have got to look into every affair right from the morning when the sun rises to the next day. They have to look to the abductions, they have to look to the robberies, they have to look to the strikes, they have to look to the food adulteration, they have to look to the thefts, they have to look to the lifting of children and they have to look to all other things including things which we have been forced to do. Sir, it is funny to speak that we ask people to drink but we charge the man who is drunk. I can't understand this. Why I am telling all this is, from ages immemorial a man who is supposed to be a little more vigorous in life has his own outlets an' his own things. People have been telling that we must have Rama-rajya. I don't know if there are any scriptures how Rama ruled. Did honey flow in the streets? Did milk come in pots and they were waiting at the door steps? Where is Ramarajya? It is all said in scriptures and in books for us to follow. In Ramarajya also Rama has to go just because there is a little gossip of a dhybi. This is Ramarajya. So, here in every day we have different gossips and we create troubles and we fight even on the smallest issue

We create problems. For example, look at what happened at Kolar the other day. I can't imagine. Why there should have been so much hub-hub. Why there should have been killings and why the Railway stations were pulled down. It is we that make it. People want trouble, people create trouble. Our country is a beautiful country. It has so many languages. Our languages are known

throughout the world. People have praised it. Now all of a sudden, Sir, I find in politics also cinema actors are coming. In America one cinema actor became the President and now every cinema actor wants to become hero in politics. People will not listen to them. They think that people have come there to see them, to listen to them, and act according to them. But it is not that idea. Sir, because politicians, usually do not have good figure, those actors at least have a good looking figure. And as far as women, I need not describe, Sir. They have beautiful bump and other things. So, people come to look at them in hundreds and thousands. So, they think that people have come to see them because they are intelligent, they are able to give the nation a lead. Never, never, Sir. The other day Sri K.H. Srinivas was telling that in a cinema if they want to replace a hero they will only replace him by a hero, not by a villain. A villain can at best be only a villain. So, people who can't rule always try to act as villains. They try to become heroes but they can't rule. So, unfortunately or fortunately they have to find some other pastures and go there and work as villains only. I was keenly observing my friend who was making a speech. I really had high hopes. For the last five years when the Janatha came to power we thought that they will do something for us but they collapsed within two years and they could not again come back because they wanted to first see who is the Prime Minister. Now I warn my opposition friends who are here not to fight for a future Chief-ministership from now only. At least that you don't have. If you want to replace Sri Gundu Rao as Chief Minister, and if that is your idea don't stop fighting. I know Sri Bangarappa. Bangarappa has not come there without any ambition. Mr. A. Lakshmisagar, I don't know what is your position, and what is going to be your position. As it is, Opposition leader, very good. That will be all right. But at least if you want to become a Chief Minister, be careful, there are so many champions who are already trying to become Chief Minister. So, if you want to really help the poor people who are suffering in this country, it is not by mere speech making. It is by hard work. What were you doing all these days, Sir? Today all of a sudden crowds were here, claps came from gallery which was prohibited, but still it was done. Press gallery was full. Why did he not speak in the Cabinet meetings? Perhaps, he was under the illusion that there would be a compromise. I could only visualise that. He thought that he will be called for and ask to lead once again. Today I am very happy. Mr. Devaraj Urs was a great man. I don't deny that. Even my Chief Minister paid glowing tributes because naturally he was his guru and so also to me.

The first person to jump to that side when Smt. Indira Gandhi started a little fight with Sri Devaraj Urs, it is the very same man. So, I tell you and the people to be very careful. They are biggest opportunists. They only try to lead us. He said that Gundu Rao Government was corrupt. He was also there then. Why did he not resolve and come out and say that I left this ministership because I did not want that. It took him two and a half years to realise that this Government of Gundu Rao was corrupt. He could have left it on the very same day. Principles, it is best said only when you act and not when you go out and tell. That is only trying to catch the vote. People know it. I know, a film actor is going to come and visit Bellary also. We have joined in 1953. We are Kannadigas. As a telugu man I learnt Kannada to live in Karnataka. But they are bringing him, N.T. Ramarao. All right, If that N.T. Ramarao himself comes and contests me I know the people of Bellary will not desert me. Sir, why should these people go and destroy public property like Kolar railway station, break signals, pull the tracks and cause the damage? Was it on the language issue? Do you go to railway station to speak Kannada there? He should have addressed some public meeting and be done with it. If the police people does not act, we will say that the police did not act. If they act, we say that they are trigger happy. What is that the Police have to do. After all, the Police is supposed to maintain law and order. Police is next to army. It is a disciplined force. We must have discipline in the force. If discipline is not there it is not a police force at all. He was telling that some Bhat or somebody has gone away. He was punished. Whatever may be the opposition's point of view I would like to say one thing. When Sri Gundu Rao could ask a D.I.G. of Police to file a case against his own colleague, his own Minister, don't you think that the Police were given a free hand where they should be given? Can there be a better example than this?

So, I really commend the Chief Minister that he has done it grace-fully and he has not used his official position. This one example is quite enough to prove that the Police in our country or at least in our State have their own way of doing right things. Sir, the Police, many of them have died with their boots on. They have fought their battles and they have taken storms on them. Even in Nargund Navalgund ryots' agitation, only one ryot was injured but four constables were injured. One policeman's brain was bashed but even then he had to stand quiet. Did you shed tear for him? No. After all he is also our countryman; he is my kith and kin and he is your kith and kin and he has got a particular amount of job to do. He is doing

it. Let us not condemn him. Let us not say that they should not do their duty. They must do their duty. If they have done well, let us give our hands and say, you have done well. They cannot be taught ahimsa. They are not meant for that. If they are taught ahimsa, people will throw stones at them and they will try to kill them.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Let us not simply say that Karnataka Police are rash. Compare our State Police with other States. What is happening in Madhya Pradesh? You can understand it. The fear is so much in the public that the Chief Minister him self is compromising with dacoits. Is such thing happening in our State? Really we must compliment our Police. In our State the policemen deserved better status. But what is their status now? After so many years of independence, I find that even 50% of them do not have quarters still. The Government must wake up and construct quarters for them immediately. Because he is expected to do his duty at odd hours. He is called upon at odd hours. They must have atleast a roof over their heads where they can keep their families and say we have got our people in quarters where they are staying happily. They are serving us.*

Sir, if you just go through the Commercial Street, you will have chance to see the shapes of girls with front and back twisting and with high heeled shoes and other things. Sir, our culture, i.e., Indian Culture is the greatest culture. our saree is the most beautiful dress that a woman could wear with bangles and all. That you please watch in Commercial Street. my goodness, they actually provoke and our boys are simply supposed to close their eyes and go saying, Rama Rama. They are not supposed to look at them. My feeling is that there should be a clause to book them under provocation. They are worst dressed, in a heinous way. I think any other foreign girl must come and learn in our Commercial Street as to how to dress and walk about. Our youngsters are supposed to keep going on with their eyes closing. By chance, if an youngster whistle, -whistling is a common instinct, immediately the police are expected to do their great duty to come and back them but there is nothing to book these provokers. They actually provoke. I have seen it. Even at this age, I feel the same way when I go to Commercial Street. But I do not do it. Our Dharma, our Culture, our dress and our everything must be perfect. Our Indian women are considered sacred. The other day, an hon. member was saying that Gandhiji was looking woman in the way in which a mother behaves and as the women always wanted to sacrifice their lives for the cause of their children, so Gandhiji would like to be born was a woman. But the same Gandhiji said in

1942 that every young girl tends to have Romeo. He also said this. why I am telling this is, I am again coming to the Police. They have to look- to this job also. This is the job of police. I am parent; I would not ask my daughters to wear trousers and blouses half exposed. I would not like my daughters wearing this type of dresses, What is happening in these big cities is, they are exposing themselves like this.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಅದು ತಪ್ಪೇ? ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಫ್ಯಾಷನ್ ಮತ್ತು ಪೇರಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Culture is also a demand.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಪವರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂವ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೋಂ ಕೂಡ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಹೋಂ ಅಂದರೆ ಗೃಹ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕಲ್ಚರಲ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಡಿಮಾಂಡ್ ಸಹ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಚರ್ ಎಂಬ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕನ್ನಡದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Demand No. 12 includes Indian culture.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದರೆ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, I have understood the subject perfectly. I am connecting one to one. ಹೋಂ ಅಂದರೆ ಗೃಹ ಇಲ್ಲಾಬಿ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲ್ಲಾಬಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಈಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಜಗಳ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜಗಳವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಜಿಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇಸ್ ಬುಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಅವರ ಮನೆತನಕ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹುಡುಗಿಯರು ಟ್ರಾಜರ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡದ ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಟ್ಟು ಚಂದನದ ಬೊಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟು ಕೈತುಂಬಾ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೈತುಂಬಾ ಸೆರಗನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರು ಹುಡುಗಿಯರು ವಿತಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಜರ್ಸ್ ಹಾಕಬಾರದು, ಜಿಪ್ ವಿತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. Now I am sure she is satisfied with my explanation.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಇದೊಂದು ಮ್ಯಾನಿಯಾ. ಇಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು.—ನನ್ನ ಖಾಸಗಿ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ I am a chaste and perfect husband who believed in one wife. You take it from me. I am a saint to day. I was a sinner. All sinners have become saints and all saints had a past. ಸೈಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸಿನ್ನರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರು. All sinners have a future If you people think that I am sinner to-day. I have a future If you think that I am a saint, I had a past. But I do not know about anybody else and I am not talking about her. I am generally talking. I am telling what are all the duties of police and where all they have to go. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ. ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಕೂಡಿದು ಬಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇವರು ಮದ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಆತನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮೋಗಲಿ ಬಿಡಮ್ಮ, ಆತ ಕೂಡಿದು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

We want them to be angels. They do their duty. In Madhya Pradesh havoc is going on. The country is burning there. We are in very safe hands, We must be thankful. In Delhi the life of a man is not sure. The life of a young girl is not sure. Group raping is going on. In Delhi, Calcutta their life is miserable. I only feel sorry that the women in Northern India are in very great trouble. I really say the Police have got a multifarious jobs. They have to interfere in everything. Let us not say that they are not doing their duty properly. Don't condemn him. Instead of criticising him we should congratulate him. But, we are condemning.

I was talking about the houses to policemen. Make some provision for their children for seats in the Engineering Colleges and the Medical Colleges. After all the parents will not be there always to take care of the boy. He may not be as intelligent as we are in the city. In Bellary, Raichur, Gulbarga, they are all very ordinary people. They cannot compete with the present day boys here who get 99 marks. Therefore, you should reserve some seats in every Medical College for a policeman's boy, because we are reserving for army-men who are protecting us. Army is protecting at the borders. But, here is the police squad who guard our family, our respect and our lives. He must be taken care of about all these things.

Murders have been reduced. It has come down by 8.15% Dacoity has come down. Robbery, of course, has increased a little by 2.72% Ordinary thefts have come down. Cognisable crimes have come down. Totally, cognisable crimes have come down. I for one feel that the northern Indians must be jealous of our Police Department, because we are being protected very well here. There were some dacoities. Thieves are also very intelligent. Police have been trained in certain things. But, the ingenious methods that these thieves adopt are really great. Sometimes our policemen also feel it difficult to

understand. It is not that they have not applied their mind, but the method is so many. In smuggling if you have 150 HP motor boats, they bring 250 HP motor boats. Like that they adopt ingenious methods. It takes some time for the police to catch up with them. Unfortunately, the policemen not only have to think of protecting the families, even they have to charge a man who rides cycle without light. Like that, their duties are very many. They have been doing a good job. I, through you, would really like to compliment them. Particularly in Karnataka, they have been doing a good job.

In the Department of Cabinet Affairs you have said

“For the first time it was decided to hold meetings of Cabinet outside State headquarters. The object of this decision was to enable all Cabinet Ministers to jointly visit the different areas of the State.”

This was done with a very good idea. I can tell you for 2½ years there are certain Ministers who have not visited my district. Some of them do not know that there is a place like Bellary District. For ex. the Co-operation Minister has forgotten. Even if he wants to go to Mantralaya he goes to Hyderabad, catches a car from there and goes to Mantralaya. Even if he visits he sleeps in the Travellers's Bungalow, have a cup of tea in the morning and he will go to Mantralaya. Ask them to do something, Ask them to tour the district. Let them go round. As far as the 20 point programme hereafterwards have a meeting once in a fortnight in the district level.

Regarding grant of pension for freedom fighters, I think there is still some freedom fighters who have not got pension in my district. Some of them have applied for house sites. Action must also be taken to see that the pensioners get free sites for the construction of the houses, because they cannot even afford to buy a place.

Finally, Sir regarding forests....

MR. DEPUTY SPEAKER.—You need not repeat what the other Members have already stated.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I am not saying what the others said. They demanded the resignation of the Chief Minister. I tell that if the Hon. Minister for Forests felt guilty that he has committed a mistake and that he has done it, well and if he feels that his conscience is hurt, I would ask also the Chief Minister to see that such people should go if their conscience is hurt. He cannot pass on

the responsibility and say it was not his order and he has not done it. I would only say that he should go. With this I thank you very much for the time given to me.

ಶಿ-೨೦ ಬಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ (ಸವದತ್ತಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೈತೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೃನಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ನೇವಿಗೇಷನ್, ಡೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೈಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪವರ್ ಪ್ಯಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೈತೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂಥ ಸಮ್ಮಿತ್ರರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಷಯಾಂತರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಭೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಲೆಯನ್ನು ಅವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ದೇಶದ ಮುಖ್ಯನಾಯಕರನ್ನು ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಇವರೊಬ್ಬರು. ತತ್ವ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ ಇವುಗಳನ್ನು ವೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಭಂಡವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಂದೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದವರಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲಿಂಗಾಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್‌ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೋದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ನಾಯಕಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಷ್ಟು ಬೇರೆಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ತಂದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲಗಳು ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ನವಲಗುಂದದ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯಾದಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ರೈತರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ ? ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ರೈತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ, ಅಥವಾ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಳೀ ಹೋಗಿ ರೈತರನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದ ಇದ್ದು ಒಂದೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಸಲುವಾಗಿ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ಅಂತಃಕರಣ ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನರಗುಂದ ಬಂಡಾಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯದ ಏತೆಯನ್ನು ಇವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಾ ಆಶಾಂತಿಯನ್ನು ರೈತರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ ಇವರು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶರಹಿತವಾದಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವರೇ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಭೂತರಾದರು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇವರು ಚಳುವಳಿಗಳ ಒಂದೆ ನಿಂತು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಚೂರಿ ಇರಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ರೈತರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೈಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದವರು. ಇಂಥವರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪಕ್ಷ

ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನಂತರವೇ ಪಕ್ಷ ಚೊಕ್ಕಟವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿನ್ನೆ ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಮತನಾಡಿದಂಥ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜನತೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜೀವನವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕರ್ತವ್ಯದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುವರು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದ ಕೊಂಡು ಅವರು ಓದಿದರು, ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಇವರು ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಎಂದಾದರೂ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ? ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದವರೂ ಇವರು. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇವರೇಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೂರ್ತಿ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗಾಧವಾದ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಏಕಮೇವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು.

ಇವತ್ತು ನೀವು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನೀವು ಇವತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿರ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ನೀವು ಹೇಳುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಡೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನೆಂದರೆ, ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಡಿ, ನೀವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದವಾದ ಹಕ್ಕು, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೇ ಉದ್ಭವವಾಗಬೇಕು, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಅದರಲ್ಲದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತಡೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅವರೇನಾದರೂ ತಡೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇವತ್ತು ನಮಗಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೇ ? ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ? ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಅವರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಅವರ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಚನ ಬ್ರಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ೭೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಆಗ ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇವತ್ತು ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಕಪಟ್ಟಿವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ವಿನ್ಯಾಸವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿ ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಅವರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ, ವಿವೇಕಯುತವಾಗಿ, ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಈ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಿಕವಾದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು

ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಮೆಸ್ಕೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಜನಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದುತಹ ಏಕಮೇವ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ ಸ್ವಾಮೀ ? ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ದ್ವೇಷಭಾವನೆ, ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಜನತೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಬರುವ ಮಹಾಚಿಂತನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆ ಅವರು ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಬಾಷೆ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ? ಅವರು ಮಾಡಿದರೆ ? ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಏನೊಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸ್ಪೈಫಂಡರಿ ಪದವೀಧರರುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನೆರವೇರಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು, ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಬದವರ ಸಲುವಾಗಿ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಯಾರು ಅಂಗ ಹೀನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಳಂ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಕರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಪ್ರತಿ ಮೂವರಿಗೂ ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಮ್ಮ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲವೆ ? ಈ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ, ರೋಗರುಜಿನಗಳನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಗಳು. ಅವನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲವೇ ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ವಿಲ್ಲದೇ, ಅವಿವಿಲ್ಲದ ಅಸರೆಯಿಲ್ಲದೇ ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರರ್ಥನವನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಿ ನೋಡೋಣ, ಆ ತರದ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರರ್ಥನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಕರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ 'ಮಾಲೀಕ ಹಕ್ಕನ್ನು' ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಏಕಚೇದ ಸರ್ಕಾರ ಇದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ಈ ಮಾಲೀಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಪ್ರಸಕ್ತೀಡಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯರ ಮೈವೇಲಿನ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಿರದಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಾ ರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಮಹಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೇಸಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಶೇಂಗಾ, ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನಂದದಿಂದ ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹಾಡಿ ಹರಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಡಿ

ಹರಸುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ರೈತರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು, ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಹ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, 2 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಮನೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. 2 ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 2000, 3000 ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರೀ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವಂತಹ ಆ ನೀತಿಗಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ-ಉರಿ ಬರಬೇಕು

ಇವತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಜನರು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ, ಸಿಗುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕೀರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೀರ್ತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಗಳು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದಂಥ ಮಳವಳ್ಳಿ, ಸವದತ್ತಿ, ಪಟ್ಟಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ರದಿಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬಸಿರದಾಳಿ ಮತ್ತು ಗೊರವಳ್ಳಿ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐ. ಪಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಸಿ. ಆರ್. ಪಿ. ಸಿ.ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಸಹ ಒಬ್ಬ ವಕೀಲನಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಳ್ಳಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1 ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಸದಾಶಿವನಗರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಮತ್ತು ೨೭ ಡಿಬಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಏನೇನು ಸಾಲದು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವರ ಜಾತ್ರೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನು ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೦ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತಹ ಕೊಲೆಗಳು ಸುಮಾರು ೮೭೦. ಮತ್ತು ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತಹ ಕೊಲೆಗಳು ಸುಮಾರು ೯೪೨ ಅಂದರೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಲೂಟಿ, ರಾಬರಿ ಹಾಗೂ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೬೫೩ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೭೩. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರವಾಗಿ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿವರವನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಐ. ಆರ್. ಫೈಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಟಂ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಪರಿಚಯ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದಾಖಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಸಹ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಾನೂನು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಜನರು. ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಸಲುವಾಗಿ ಗೋಕಾಕ್ ವರೆದಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರ ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗದ ಜನರು ಅಷ್ಟೆ

ವಹಿಸಿ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾರೂ ನಿಂತಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಓಡಿದು ಜಿಲ್ಲಾವುಟ್ಟಿದ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ, ದೈನಂದಿನವಲ್ಲೂ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ, ಆಟ ನೋಟ, ಬರಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ೧೮೫೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಂಥ ೧೫೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಜಡ್ಡು ಮೆಟ್ಟಿ ಬೆಳಗಾಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದೆ, ನಾವು ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು, ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕವಿಗಳು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸಕರನ್ನು ಕೈಮಾಡಿ ಕರೆಯುವಂಥ ಅನೇಕ ಕವನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗ ವೆಂದರೆ, ಸಿನಿಮಾ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಗದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಬರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ದವರೂ ಕನಿಷ್ಠ ೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು, ೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರ, ಮಿಶ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗ ಅಂದರೆ ಹಾಡುವವರು, ಬಾರಿಸುವವರು, ಕಣಿಯೆಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಗದಲ್ಲೂ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಮೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪರಂಪರಾಪ್ರಾಚೀನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮದತ್ತಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೧೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಇನ್ನು ೧೩ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ಜೀತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಬೆಳಕನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿಪುಜೆ ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಚೀನ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ೧೩ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಡಿ ಹರಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಯ್ಯರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವು. ಒಬ್ಬ ಬೇಡಿರಿ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂಥ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸನ್ನು ತಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಇಡಬೇಕು, ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ನಿರ್ಣಯ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಬಾರದು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದಂಥ ಕೆರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸದ್ರೋಜಾತಪ್ಪನವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ನಾನು ಹೈತೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು

ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಸಾಧನೆಗಳು. ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ದಿಟ್ಟ ತನದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತಂದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್ (ಪುತ್ತೂರು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ತತ್ವೇದಾರವರು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಹಂಸಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಕೊನೆ ಪಾಟಾಫಾರಂ. ನಾನು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಪೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ, ಪೋಲೀಸ್ ದಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾವ ಮಾನದಂಡದಲ್ಲಿ ಆಳತಮಾಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿದೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಶ್ವಾಸ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದನೆಯದು, ಸರ್ಕಾರವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೂಡ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವೆಟರಿನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳ ಸಮಯದಿಂದ ಇತ್ತು, ಎಷ್ಟು ಸಮಯದಿಂದ ಇದೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಕೊನೆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು, ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದರು. ಈ ವಿವೇಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ, ನಿಷ್ಕಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಜಿಟೇಷನ್ ಆಯಿತು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಚಳುವಳಿ ರೂಪ ತಾಳಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕೊನೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಸವಾಲು ಬಂತು. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರರೂಪಕ್ಕೆ ತಾರದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬಂಟಿವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ಕೆಲವು ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅದ್ಧು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ವಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರ ತನಕ ನಾನು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳಬಾರದ್ದೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯವರು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪಿಕ್‌ನಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು.

ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಉಂಟಾದಾಗ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೪೪ನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮಾರಕವಾಗಿರಬೇಕೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಂ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಓಪನ್ ಸ್ಪೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಷತ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚೆಣೆಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಅದರ ಯೂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿ ದೊರೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯಿತು ಆಗ ಅವರು ಶಾಸನಿಯವರ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಫೋಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಎದುರಿಗೇ ಇರತಕ್ಕ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಫೋಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಅಜ್ಜೇ ? ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದವರು ನೀವೇ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇದೇ ರೀತಿ ಯೂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಆಗಲೂ ಸಹ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಫೋಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದರು ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ನಾನು ನಿನ್ನ ಯ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ, ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಬಂದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. “ಗೋಡೆ ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ—೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ” — “ಜಾಹೀರಾತು ತೆಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಜಾಹೀರಾತು ಬರೆದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಅಪರಾಧಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಪರಾಧ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಆಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಅಪರಾಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಶಿವರಾಜ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮ ಯೂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮಾಡಿದರೆ ಅಪ್ ಅಪರಾಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದರಿಂದ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೀವು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಲೆಂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಫೋಲೀಸಿನವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವಂಥಾ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದರೋ ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡದೇ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಇದು ಅವರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಯಿತೇ ? ಮುನ್ಸಿ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಗತಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೇ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಫೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ರೂಪಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಂಥಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯೇ ? ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಹೀಗಾದರೆ ಫೋಲೀಸಿನವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ

ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ ? ಅದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಭಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥಾ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೀವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮಗೊಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರ್ ರಾಯರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬಂದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಎಸ್‌ಕಾರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರ ಕಾರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಶಂಕರ್ ರಾಯರ ಕಾರು ಬಂತು, ಅವರ ಕಾರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಓವರ್ ಟೀಕ್ ಮಾಡಲು ಹಾರನ್ ಮಾಡಿದರು ಅದರೇ ಈ ಎಸ್.ಐ. ದಾರಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಎಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಸ್ಪೈಡ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳವರನ್ನೂ ಎಸ್ಕಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಶಂಕರ್ ರಾಯರು ಬಂದು, ಇಳಿದಿದ್ದೇ ತಡ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು 'You idiot'.

ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ ಕಳೆದು ಕೊಂಡವರ ಯಾರು ? ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಚೂಡಿದರೆ, ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಿನಿಂದ ಬೈಯ್ದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಅವಮಾನ ? ಬೈಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇನಲ್ಲ. ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬೈಯಬೇಕು ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸಚಿವರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಯಾರೋ ಬೇರೆ ಕಾರಿನವರು ದಾರಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿನಂತು ಆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಪಾಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸಚಿವರ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯಿಂದ ಅವರ ಬಾಡಿದಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಯಾರು ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕೊಡಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಿನ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇಂಥದ್ದರಲ್ಲೆ ಕಾನೂನಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಂ. ಖಾನ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ? ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.— ರಾಮಭಟ್ಟರು ವಕೀಲರು, ಅವರಿಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.— ನಾನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಚೂರಿ ಹಾಕಿ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ರಾಮಭಟ್ ಪತ್ನಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ? ಚೂರಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ತ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ? ಅದರೆ ಎಫ್. ಎಂ. ಖಾನ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಆಯಿತು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮತ್ತೆ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.— ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಉಂಟು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಾಪಣೆ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ನೋಡಬೇಕು ಆಗ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ. — ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿವ್ವಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅವರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್. — ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೨ ವರ್ಷವಾದರೂ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರೆಂಬುದು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ೧೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ದರೂ ಒಂದೇ, ೫ ನಿಮಿಷವಾದರೂ ಒಂದೇ. ಕಾನೂನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ೧೦ ವರ್ಷ, ೬ ತಿಂಗಳು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಕೂರಿಸಿದರು. ಇವತ್ತೇನೋ ಸುದೈನಂದಿರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗುಂಪು, ಮತ್ತೊಂದು ಯಾವಜನ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಚಿವರ ಗುಂಪು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ. — ನಿಮಗೆ ತಕ್ಕ ಅದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್. — ಆಗಲೇ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮುಜುಗರ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರಾರೂ ಬೇಕಾದರೂ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಅಪರಾಧ ವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು. ನಂತರ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರು. ಆಗ ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವರು, ಬಿಜೆಪಿ ಮತ್ತು ಆರ್ ಎಸ್ ಎಸ್ ನವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಆಗ ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಚಿವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಕೀಲರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಎರಡು ಜನರು ಜಗಳ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜಗಳವಾಡದಿದ್ದರೆ ರಾಮಭಟ್ ಎಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? ಅವರು ಹಾಗೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. — ಬಿಜೆಪಿ, ವಿಷಯ ತರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್. — ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಜಗಳ ಮಾಡಿದರೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಜಗಳ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು. ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರು ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಹೇಗೆ ಕರಪ್ಪ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ. ನಿಮ್ಮವರು ಇಲ್ಲಿಗಲ್ ಆಗಿ ಬಂದು ಗ್ಯಾಂಪ್ಲಿಂಗ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಂದು ರೈಡ್ ಮಾಡಿದರು. ರೈಡ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿತು, ತಂದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧುರೀಣರಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ತಂದರು. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತನಸೆಗೆ ಅರ್ಹರು ಎಂದು.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. — ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಿಜೆಪಿಯವರು ಇರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್ — ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಪುನಃ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಂಜಿಂಗ್ ನಡೆಯಿತು. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತ ಆ ಸರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದಾಗ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಬಯಲಾಯಿತು.

ಮೊದಲು ಸ್ಪೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಮತ್ತೆ ಜೋರು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಾಯಿತು. ಪೊಲೀಸರು ಆಗಲೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕಾರಣ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಬರಲಿ ಎಂದು, ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬೇಕು, ಜನತೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸಿದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೂ ಭೇಷ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ANNOUNCEMENT

Reg. Programme of Business.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Business Advisory Committee at its meeting held today the 19th July, 1982 have recommended the following programme of Business for the House between 19th and 31st July, 1982. The House will have two sittings during the period.

Date	Demand No.	Name of the Demand
19th, 20th, 21st and 22nd July.	12	Literary, Cultural Affairs and Development of Kannada
	24	Police and Fire Services.
	37	Elections.
	38	Governor, Ministers and Public Service Commi- ssion.
	39	Secretariat
	40	District Administration
	33	Minor Irrigation
	34	Irrigation, Navigation, Drainage and Flood- Control Projects
	47	Power Projects.
	1	Agriculture
	2	Horticulture
24th July	3	Soil and Water Conserva- tion,
	25	Jails.